

בית המשפט המחוזי בירושלים

פר"ק 49920-10-18 אילוז נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 49914-10-18 אחים אילוז בידוד איטום ועבודות גובה בע"מ נ' כונס הנכסים
הרשמי מחוז ירושלים ואח'
פר"ק 49881-10-18 ג"י הנדסה נ' יוסי ניר
פר"ק 49904-10-18 אילוז נ' ניר(מפרק) ואח'
פר"ק 13392-09-18 אלקובי נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 9960-09-18 ביו דיזל תעשיות מחזור נ' יוסי ניר
פר"ק 11355-11-15 דרך הים השקעות נ' יוסי ניר – בקשה 47

בפני כבוד השופט אביגדור דורות

בעניין:	ביו דיזל ב.ש. בע"מ (בפירוק)
ובעניין:	רם אל מחזור מעלה אפרים בע"מ (בפירוק)
ובעניין:	האחים אילוז איטום בידוד ועבודות גובה בע"מ המערערת בפר"ק 49914-10-18 ע"י ב"כ עו"ד אופיר עוזרי
ובעניין:	אילן אילוז ע"י ב"כ עו"ד אופיר עוזרי המערער בפר"ק 49920-10-18 ובפר"ק 49904-10-18
ובעניין:	ג"י הנדסה ויזמות בע"מ ע"י ב"כ עו"ד אופיר עוזרי המערערת בפר"ק 49881-10-18
ובעניין:	דרך הים השקעות בע"מ ע"י ב"כ עו"ד איתמר בורשטיין המערערת בפר"ק 11355-11-15 (בקשה 47)
ובעניין:	ביו דיזל תעשיות מחזור (נכסים) ש.ק. בע"מ ע"י ב"כ עו"ד סרור מארון המערערת בפר"ק 9960-09-18
ובעניין:	חיים אלקובי ע"י ב"כ עו"ד סרור מארון המערער בפר"ק 13392-09-18

בית המשפט המחוזי בירושלים

פר"ק 49920-10-18 אילוז נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 49914-10-18 אחים אילוז בידוד איטום ועבודות גובה בע"מ נ' כונס הנכסים
הרשמי מחוז ירושלים ואח'
פר"ק 49881-10-18 ג"י הנדסה נ' יוסי ניר
פר"ק 49904-10-18 אילוז נ' ניר(מפרק) ואח'
פר"ק 13392-09-18 אלקובי נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 9960-09-18 ביו דיזל תעשיות מחזור נ' יוסי ניר
פר"ק 11355-11-15 דרך הים השקעות נ' יוסי ניר – בקשה 47

נגד

1. עו"ד יוסף ניר, מפרק ביו דיזל ב.ש. בע"מ (בפירוק)
ורם אל מחזור מעלה אפריים בע"מ (בפירוק)
בעצמו

2. כונס הנכסים הרשמי מחוז ירושלים
ע"י ב"כ עו"ד חוסאם ארמלי
ועו"ד אורן זילברברג

המשיבים

פסק דין

1. לפניי שבעה ערעורים נגד הכרעות חוב של עו"ד יוסף ניר (להלן: "המפרק") המנהל המיוחד
2. והמפרק של ביו דיזל ב.ש. בע"מ בפירוק (להלן: "החברה" או "ביו-דיזל") ושל רם-אל מחזור
3. מעלה אפריים בע"מ (להלן: "רם אל"). חלק מן הערעורים נשמעו במאוחד וחלקם נשמעו בנפרד.
4. לאור זהות וחפיפה בין הנושאים והדמויות בתיקי הערעור הוחלט ליתן פסק מרכז אחד בכל
5. הערעורים.

רקע

- 6.
7. החברה שבפירוק הוקמה בשנת 2007 וכך גם המפעל שהיה בבעלותה. המפעל שימש בעבר
8. לייצור ביו-דיזל מחומר אורגני שמקורו בשומן עופות. יצור הביו דיזל הופסק כעבור מספר שנים
9. והמפעל עבר לייצר שמן עוף וקמח עוף עבור מכוני תערוכת המייצרים מזון לבעלי חיים.
- 10.
11. 3. במהלך השנים צבר המפעל חובות בשיעורים נכבדים.
- 12.
13. 4. החברה הוחזקה עד לתחילת שנת 2015 על ידי יהודה אסייג, יוסי יצחקי וסופרה שיווק
14. בע"מ.
15. 5. ביום 29.1.2015 נחתם בין אילן אילוז ועובד אבוטבול מצד אחד ויהודה אסייג, יוסי יצחקי
16. וסופרה שיווק בע"מ, ביו דיזל תעשיות מחזור (נכסים) ש.ק. בע"מ (להלן: "ביו דיזל מחזור")

בית המשפט המחוזי בירושלים

פר"ק 49920-10-18 אילוז נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 49914-10-18 אחים אילוז בידוד איטום ועבודות גובה בע"מ נ' כונס הנכסים
הרשמי מחוז ירושלים ואח'
פר"ק 49881-10-18 ג"י הנדסה נ' יוסי ניר
פר"ק 49904-10-18 אילוז נ' ניר(מפרק) ואח'
פר"ק 13392-09-18 אלקובי נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 9960-09-18 ביו דיזל תעשיות מחזור נ' יוסי ניר
פר"ק 11355-11-15 דרך הים השקעות נ' יוסי ניר – בקשה 47

1 והחברה מצד שני הסכם שכונה בפי הצדדים "הסכם עקרונות מחייב". בהסכם העקרונות התחייבו
2 אילוז ואבוטבול "לרכוש בהקצאה" 50% מהון המניות המונפק של ביו-דיזל וביו-דיזל מחזור
3 במחיר של ערכן הנקוב של המניות של אותן חברות. באותו הסכם הוצהר שלחברות ביו-דיזל וביו-
4 דיזל מחזור חובות בסך כולל של כ- 12 מיליון ₪. אילוז ואבוטבול מצדם התחייבו בהסכם "להעמיד
5 לחברה בין על ידי הלוואות בנקאיות, בין על ידי הלוואות חוץ בנקאיות, בין על ידי מימון עצמי ובין
6 על ידי כל מקור מימון אחר כפי שיראו הרוכשים לנכון סך כולל של 5,500,000 ₪, למטרת פירעון
7 חלקי של סך החובות המוסכם".

8 6. כערוכה להחזר ההלוואות הועמדו מספר בטוחות. יהודה אסייג התחייב לרשום משכון על
9 זכויותיו בנכס מקרקעין לטובת אילוז ואבוטבול. סופרה שיווק בע"מ ויהודה אסייג העבירו את
10 מניותיהם בביו דיזל וביו דיזל מחזור לאילוז ואבוטבול על מנת שיוחזקו על ידם בנאמנות. כמו כן,
11 הומחו הזכויות של ביו דיזל וביו דיזל מחזור לקבלת כספים מהחברות "תדמיר ניהול והפעלה 2006
12 בע"מ" ו"צמח תערוכות" לאילוז ואבוטבול.

13 7. הון המניות המונפק והנפרע של החברה היה מורכב (עובר להסכם) מ- 1000 מניות רגילות.
14 בחודש ינואר 2015 הועבר מלוא הון המניות של החברה לאילוז.

15 8. ביום 23.6.2015 נחתם בין החברה ובין תכלת הים בע"מ (להלן: "תכלת הים"), שבבעלות
16 חיים אלקובי, הסכם לפיו העבירה תכלת הים לחברה סך של 3 מיליון ₪. ביום 6.7.2015 הקצתה
17 החברה 500 מניות לתכלת הים בתמורה ל- 500 ₪. בהחלטתי בפר"ק (מחוזי י-ם) 9880-09-18 **תכלת**
18 **הים בע"מ נ' עו"ד יוסף ניר, מפרק ביו דיזל פ.ש. בע"מ** (11.05.2020) כי מהות העסקה בין תכלת
19 הים וביו-דיזל היא עסקה של רכישת מניות בחברה, זאת בניגוד לטענה של תכלת הים שמהות
20 העסקה היא רכישת הציוד והמכונות של המפעל.

21 9. בחודש 8/2015 הקים אילן אילוז את רס-אל. בהמשך, מבנה הבעלות של חברה זו הפך
22 להיות דומה למבנה הבעלות של החברה: שני שלישים ממניותיה הוחזקו על ידי האחים אילוז
23 איטום, בידוד ועבודות גובה בע"מ (להלן: "האחים אילוז") שבבעלות אילן אילוז והשליש הנותר
24 הוחזקו בידי תכלת הים.

בית המשפט המחוזי בירושלים

פר"ק 49920-10-18 אילוז נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 49914-10-18 אחים אילוז בידוד איטום ועבודות גובה בע"מ נ' כונס הנכסים
הרשמי מחוז ירושלים ואח'
פר"ק 49881-10-18 ג"י הנדסה נ' יוסי ניר
פר"ק 49904-10-18 אילוז נ' ניר(מפרק) ואח'
פר"ק 13392-09-18 אלקובי נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 9960-09-18 ביו דיזל תעשיות מחזור נ' יוסי ניר
פר"ק 11355-11-15 דרך הים השקעות נ' יוסי ניר – בקשה 47

10. ביום 21.1.2016 ניתן צו פירוק לביו-דיזל ועו"ד יוסי ניר מונה כמפרקה. 1

11. בהמשך הגיש המפרק בקשה למינוי מפרק זמני לחברה רס-אל בשל הברחת פעילות החברה
שבפירוק אליה. בית המשפט נעתר לבקשה (פר"ק 54702-01-16). רס-אל הגישה בקשה לביטול
ההחלטה למנות מפרק זמני. בהחלטה מיום 9.2.2016 דחה בית המשפט (כבוד השופט עודד שחם)
את הבקשה תוך שהוא קובע שהטענה של המפרק לפיה רס-אל הוקמה לצורך העתקת פעילות
החברה וריקונה מכל תוכן ממשי, היא טענה ראויה לבירור אשר הונחה לה תשתית לא מבוטלת.
בית המשפט הפנה למספר אינדיקציה המצביעות על העתקת הפעילות: מבנה הבעלות בחברות,
הזהות בפעילות החברות והשימוש שעשתה רס-אל בתעודות משלוח של החברה. המפרק טען
שהוצאת צו הפירוק לחברת רס-אל, מהווה אישוש לקביעות אלה בסופו של דבר באופן חלוט על ידי
בית המשפט. 10

12. לאחר שקיבל חוות דעת שמאית לפיה השווי של הציוד והמכונות של החברה עומד על 5.5
מליון ₪, הגיש המפרק לבית המשפט בקשה לאישור הצעת רכש לפעילות החברה, לרבות הציוד
שלה ומכונותיה, אישור היצור והמכירה שהיא מחזיקה והפסדיה הצבורים בתמורה לסך של 7.5
מליון ש"ח. הנושים התנגדו להצעת הרכש, אך משכו בהמשך את התנגדותם. ביום 14.3.2016 נתן
בית המשפט (כבוד השופט עודד שחם) בפר"ק 11355-11-15 החלטה מנומקת המאשרת את הצעת
הרכש. 16

13. ביום 5.5.2016 ניתן צו פירוק לרס-אל ועו"ד יוסי ניר מונה כמפרקה. 17

18 **סוגיית הדחיית החובות**

14. בטרם אדון בערעורים לגופם, אציין שסוגיית הדחיית החובות היא סוגיה מרכזית שעלתה
במרבית הערעורים הנדונים בפסק דין זה. סוגיית הדחיית החובות בענייננו עולה בהקשרם של שני
סעיפי חוק: סעיף 6(ג) לחוק החברות, תשנ"ט-1999 (להלן: "חוק החברות") וסעיף 248 לפקודת
החברות [נוסח חדש], תשמ"ג-1983 (להלן: "פקודת החברות"). בטרם אדון בערעורים לגופם,
אסקור בקצרה את הדין בהקשרם של שני סעיפים אלה. 23

בית המשפט המחוזי בירושלים

פר"ק 18-10-49920 אילוז נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 18-10-49914 אחים אילוז בידוד איטום ועבודות גובה בע"מ נ' כונס הנכסים
הרשמי מחוז ירושלים ואח'
פר"ק 18-10-49881 ג"י הנדסה נ' יוסי ניר
פר"ק 18-10-49904 אילוז נ' ניר(מפרק) ואח'
פר"ק 18-09-13392 אלקובי נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 18-09-9960 ביו דיזל תעשיות מחזור נ' יוסי ניר
פר"ק 15-11-11355 דרך הים השקעות נ' יוסי ניר – בקשה 47

15. סעיף 6(ג) לחוק החברות: סעיף זה מעניק לבית המשפט סמכות להשעות את זכותו של בעל מניה לפירעון חובו מהחברה עד לאחר שהחברה פרעה את התחייבויותיה כלפי נושים אחרים. לשון הסעיף קובעת: "בית משפט רשאי להשעות זכותו של בעל מניה לפירעון חובו מאת החברה עד לאחר שהחברה פרעה במלואן את כל התחייבויותיה כלפי נושים אחרים של החברה, אם מצא כי התקיימו התנאים לייחוס חוב של החברה לבעל המניה כאמור בסעיף קטן (א)"
16. האמצעי של הדחיית חובות כקבוע בסעיף 6(ג) לחוק החברות הוא אמצעי של הרמת מסך חלקית בין החברה ובעל מניותיה (ע"א 4263/04 קיבוץ משמר העמק נ' עו"ד טומי מנור, מפרק אפרוחי הצפון בע"מ, פ"ד סג(1) 548 (2009) פסקה 71 לפסק הדין של השופטת פרוקציה (להלן: עניין "אפרוחי הצפון"). כקבוע בלשון סעיף 6(ג), הפעלת אמצעי זה כפופה למילוי עיקר התנאים הנדרשים להרמת מסך מלאה. סעיף 6 לחוק החברות שכותרתו "הרמת מסך" קובע:
- "(א) (1) בית משפט רשאי לייחס חוב של חברה לבעל מניה בה, אם מצא כי בנסיבות הענין צודק ונכון לעשות כן, במקרים החריגים שבהם השימוש באישיות המשפטית הנפרדת נעשה באחד מאלה:
- (א) באופן שיש בו כדי להונות אדם או לקפח נושה של החברה;
- (ב) באופן הפוגע בתכלית החברה ותוך נטילת סיכון בלתי סביר באשר ליכולתה לפרוע את חובותיה,
- ובלבד שבעל המניה היה מודע לשימוש כאמור, ובשים לב לאחזקותיו ולמילוי חובותיו כלפי החברה לפי סעיפים 192 ו-193 ובשים לב ליכולת החברה לפרוע את חובותיה.
- (2) לענין סעיף קטן זה, יראו אדם כמודע לשימוש כאמור בפסקה (1)(א) או (ב) גם אם חשד בדבר טיב ההתנהגות או בדבר אפשרות קיום הנסיבות, שגרמו לשימוש כאמור, אך נמנע מלבררן, למעט אם נהג ברשלנות בלבד.

בית המשפט המחוזי בירושלים

פר"ק 49920-10-18 אילוז נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 49914-10-18 אחים אילוז בידוד איטום ועבודות גובה בע"מ נ' כונס הנכסים
הרשמי מחוז ירושלים ואח'
פר"ק 49881-10-18 ג'יי הנדסה נ' יוסי ניר
פר"ק 49904-10-18 אילוז נ' ניר(מפרק) ואח'
פר"ק 13392-09-18 אלקובי נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 9960-09-18 ביו דיזל תעשיות מחזור נ' יוסי ניר
פר"ק 11355-11-15 דרך הים השקעות נ' יוסי ניר – בקשה 47

1 (ב) בית משפט רשאי לייחס תכונה, זכות או חובה של בעל מניה לחברה או זכות של
2 החברה לבעל מניה בה, אם מצא כי בנסיבות הענין, צודק ונכון לעשות כן בהתחשב בכוונת
3 הדין או ההסכם החלים על הענין הנדון לפניו.

4 (ג) בית משפט רשאי להשעות זכותו של בעל מניה לפירעון חובו מאת החברה עד
5 לאחר שהחברה פרעה במלואן את כל התחייבויותיה כלפי נושים אחרים של החברה, אם
6 מצא כי התקיימו התנאים לייחוס חוב של החברה לבעל המניה כאמור בסעיף קטן (א).

7 (ד) בסעיף זה ובסעיף 7, "בית המשפט" – בית המשפט שלו הסמכות לדון
8 בתובענה.

9 17. סעיף 6 לחוק קובע שהרמת מסך בין בעל מניות וחברה תתבצע כאשר צודק ונכון לשנות כן,
10 במקרים חריגים, כאשר השימוש באישיות המשפטית הנפרדת נעשה באופן שיש בו כדי להונות אדם
11 או לקפח נושה של חברה או כאשר השימוש באישיות המשפטית הנפרדת נעשה באופן הפוגע
12 בתכלית החברה ותוך נטילת סיכון בלתי סביר באשר ליכולתה לפרוע את חובותיה. לצורך הרמת
13 מסך צריך שתתקיים מודעות של בעל המניות לשימוש הלא נאות שנעשה באישיות המשפטית
14 הנפרדת של החברה, כאשר עצימת עיניים תיחשב לעניין זה כמודעות. שיקולים נוספים שבית
15 המשפט ישקול לצורך הרמת המסך הם היקף אחזקותיו של בעל המניות, מידת קיום חובותיו כלפי
16 החברה בהתאם לסעיפים 192 ו-193 לחוק החברות, ויכולתה של החברה לפרוע את חובותיה
17 (אפרוחי הצפון, פסקות 67 – 70 לפסק הדין של השופטת פרוקצ'יה).

18 18. על אף שהדחיית חובות "צריכה לעבור" באותו השער שבו עוברת "הרמת המסך", מדובר
19 באמצעי מתון יותר, שתוצאותיו מוגבלות, המתאים להפעלה בנסיבות בהן איזון האינטרסים
20 מצדיק התערבות חלקית בעקרונות התאגידיים לצורך הגנה על הנושים (אפרוחי הצפון, פסקה 71
21 לפסק הדין של השופטת פרוקצ'יה).

22 19. לעניין נטל ההוכחה, נקבע בעניין אפרוחי הצפון שמימון דק בהיקף משמעותי ומתן
23 הלוואות בעלים בחברת מעטים עשויים להקים הנחה לכאורה בדבר שימוש לא ראוי באישיות

בית המשפט המחוזי בירושלים

פר"ק 49920-10-18 אילוז נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 49914-10-18 אחים אילוז בידוד איטום ועבודות גובה בע"מ נ' כונס הנכסים
הרשמי מחוז ירושלים ואח'
פר"ק 49881-10-18 ג'יי הנדסה נ' יוסי ניר
פר"ק 49904-10-18 אילוז נ' ניר(מפרק) ואח'
פר"ק 13392-09-18 אלקובי נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 9960-09-18 ביו דיזל תעשיות מחזור נ' יוסי ניר
פר"ק 11355-11-15 דרך הים השקעות נ' יוסי ניר – בקשה 47

1 המשפטית של החברה ובעקרון הגבלת האחריות כאשר החברה נכנסת לקשיי פירעון של חובותיה
2 לנושים (אפרוחי הצפון, פסקה 62 לפסק הדין של השופטת פרוקצ'יה).

3 20. סעיף 248 לפקודת החברות : סעיף זה קובע כדלקמן :

4 "סכום המגיע לחבר החברה באשר הוא חבר, אם מכוח זכותו לרווחים או לדיבידנדים ואם
5 מסיבה אחרת, לא ייחשב כחוב החברה שיש לשלמו כל עוד קיים חוב של נושה שאינו
6 חבר החברה, אלא שהסכום המגיע לחבר יבוא בחשבון לעניין התאמת הזכויות של כל
7 המשתתפים בינם לבין עצמם."

8 21. סעיף זה קובע, שבמצב של חדלות פירעון, זכויותיו של בעל מניות לקבלת חלוקה מכספי
9 הפירוק, תידחה עד לפירעון חובות הנושים שאינם חברי החברה (רע"א 5337/17 דוד כץ נ' יעקב
10 כץ (31.07.2017) פסקה 25 (להלן: עניין "כץ"). סעיף זה חל על חוב מכוח זכותו של בעל מניות
11 לרווחים או לדיבידנדים, וחל גם אף כאשר מדובר בחוב "מסיבה אחרת" (שם, פסקה 25). להלן דברי
12 השופט מינץ בעניין זה :

13 "כשהגיעה החברה למצב של חדלות פירעון, זכותו של בעל המניות לקבלת רווחים או
14 סכומים אחרים תידחה עד לפירעון חובות הנושים שאינם "חברי החברה". זאת כאשר
15 מדובר בחוב מכוח זכותו של בעל המניות לרווחים או לדיבידנדים, או אף בחוב "מסיבה
16 אחרת" (וראו: פר"ק (מחוזי י-ם) 42153-05-14 Business Systems Consultants Ltd נ' מקור ראשון המאוחד (הצופה) בע"מ [פורסם בנבו] (3.1.2016)). או אז, הזכות השיורית
17 ברווחי החברה נודדת אל נושי החברה, וכל תוספת שולית לשורת הרווח של החברה
18 תיזקף מיידית לזכות השבת חובותיה (אוריאל פרוקצ'יה "הבעלות על הפירמה וסייגיה
19 – נושים, עובדים, אלמנות ויתומים בדיני החברות" משפטים כ"ב 307-304 (תשנ"ג))."
20 (שם, פסקה 25).

22 22. יחד עם זאת, בפסק הדין בע"א 2223/99 ויטלי קריספי נ' ח. אלקטרוניקה (1988) בע"מ,
23 פ"ד נז(5) 116(2003) (להלן: עניין "קריספי") קבע בית המשפט העליון שהוראות סעיף 248 לפקודת
24 החברות "אמורים בעניין הערך הכלכלי המיוחס לבעלי המניות מכוח בעלותם במניות החברה,

בית המשפט המחוזי בירושלים

פר"ק 49920-10-18 אילוז נ' כונס הנכסים הרשמי
 פר"ק 49914-10-18 אחים אילוז בידוד איטום ועבודות גובה בע"מ נ' כונס הנכסים
 הרשמי מחוז ירושלים ואח'
 פר"ק 49881-10-18 ג"י הנדסה נ' יוסי ניר
 פר"ק 49904-10-18 אילוז נ' ניר(מפרק) ואח'
 פר"ק 13392-09-18 אלקובי נ' כונס הנכסים הרשמי
 פר"ק 9960-09-18 ביו דיזל תעשיות מחזור נ' יוסי ניר
 פר"ק 11355-11-15 דרך הים השקעות נ' יוסי ניר – בקשה 47

1 ולא בעניין הערך המגיע להם מכוח חוזים שכרתו עם החברה, שהיא כידוע בעלת אישיות משפטית
 2 נפרדת" (שם, פסקה 12).

3 23. עתה אפנה לדון בערעורים.

4 פר"ק 49920-10-18 אילוז נ' כונס הנכסים הרשמי

5 24. אילן אילוז (להלן: "אילוז") הגיש למפרק תביעת חוב על סך 225,000 ₪ בגין הלוואה
 6 שהעביר לחברה. אילוז היה במועד הפירוק של החברה בעלים של שני שליש ממניות החברה.

7 25. הכרעת המפרק: הגם שאילוז טען שהוא נושה מובטח, הוא לא ציין באיזה חלופה מבין
 8 אלה הקבועות בתקנות 83 – 91 לתקנות פשיטות הרגל, תשמ"ה – 1985 (להלן: "תקנות פשיטות
 9 הרגל"), הוא בוחר. לכן, הלכה למעשה בחר אילוז לוותר על הערובה ולהיות נושה רגיל. מעבר
 10 לדרוש, קבע המפרק כי גם אילו היה אילוז בוחר באחד המסלולים השמורים לנושים המובטחים,
 11 המפרק היה עדיין קובע שמדובר בחוב נדחה.

12 26. בהתאם לראיות שהוצגו בפני המפרק הוכח שאילוז העביר לחברה סך של 225,000 ₪
 13 מחשבון הבנק שלו לחשבון הבנק של החברה. החברה לא טענה שהחזירה חלק כשלהו מהסכום
 14 לאילוז, לכן אישר המפרק שסכום החוב אותו חייבת החברה לאילוז הוא 225,000 ₪.

15 27. תביעת החוב הועברה לחברה לקבלת עמדתה וזו השיבה ש"ככל הנראה מדובר בהלוואת
 16 בעלים".

17 28. המטרה של ההתקשות בין אילוז והחברה במסגרת הסכם העקרונות הייתה רכישת מניות
 18 של החברה ובמסגרת זו הכספים שהועברו מאילוז לחברה הם בבחינת "השקעת בעלים" או
 19 "הלוואת בעלים". למסקנה הזו הגיע המפרק נוכח הלשון של הסכם העקרונות, התצהיר של אילוז,
 20 ותצהיר נוסף שלו שהוגש בתמיכה לתביעת חוב של האחים אילוז.

בית המשפט המחוזי בירושלים

פר"ק 18-10-49920 אילוז נ' כונס הנכסים הרשמי
 פר"ק 18-10-49914 אחים אילוז בידוד איטום ועבודות גובה בע"מ נ' כונס הנכסים
 הרשמי מחוז ירושלים ואח'
 פר"ק 18-10-49881 ג"י הנדסה נ' יוסי ניר
 פר"ק 18-10-49904 אילוז נ' ניר(מפרק) ואח'
 פר"ק 18-09-13392 אלקובי נ' כונס הנכסים הרשמי
 פר"ק 18-09-9960 ביו דיזל תעשיות מחזור נ' יוסי ניר
 פר"ק 15-11-11355 דרך הים השקעות נ' יוסי ניר – בקשה 47

29. בהסכם העקרונות מונחת התשתית העובדתית לקביעה שענייננו ב"השקעת בעלים". באותו
 1 הסכם הוגדרו החובות המוסכמים בהם יישאו הרוכשים וכן התמורה לה יזכו הרוכשים והיא 50%
 2 מהון המניות המונפק. יתרה מכך, צוין בהסכם זה במפורש שאחת האפשרויות להענקת המימון
 3 לחברה הייתה העמדת הלוואת בעלים במימון עצמי, כפי שנעשה בפועל בענייננו. נוכח כך, קבע
 4 המפרק שבענייננו הסכום הועבר לחברה בתור "השקעת בעלים".
 5
30. המפרק קבע עוד שהחוב של החברה כלפי אילוז יהיה במעמד חוב נדחה בהתאם לסעיפים
 6 6(ג) לחוק החברות ו- 248 לפקודת החברות.
 7
31. טענות המערער: אילוז בחר להעמיד לחברה הלוואה בסך 225,000 ₪ כחלק מההסכמות
 8 בעניין המימון הקבועות בהסכם העקרונות. הוא העמיד הלוואה לחברה לצורך תשלום חובותיה
 9 ואין מדובר בהשקעת בעלים.
 10
32. ההתחייבות היחידה להשקעת בעלים בחברה, בהתאם להסכם העקרונות, היא אותה
 11 התחייבות לשלם את ערכן הנקוב של המניות שהוקצו לאילוז.
 12
33. שגה המנהל המיוחד עת קבע שמטרתו של הסכם העקרונות היא רכישת החברה על
 13 חובותיה. בהתאם להסכם העקרונות, התחייבה החברה להקצות לרוכשים 50% מהונה. אין מדובר
 14 ברכישת מניות. עוד עולה מהסכם העקרונות שהרוכשים לא התחייבו לסלק את חובותיה של
 15 החברה, אלא התחייבו להשיג מימון לצורך סילוק חלק מחובותיה.
 16
34. בהתאם להוראות סעיף 5.3 להסכם העקרונות, אילוז הוא נושה מובטח.
 17
35. טעה המפרק כאשר הפעיל את הוראות סעיף 6(ג) לחוק החברות. הסמכות להורות על הרמת
 18 מסך נתונה לבית המשפט ולא למפרק. בנוסף, המפרק לא הראה עילה להרמת מסך. אין בענייננו
 19 מימון דק המצדיק הרמת מסך, שכן אילוז נכנס לחברה לאחר שלחברה היו כבר חובות. ההלוואה
 20 של אילוז לחברה נועדה למעשה להחזיר חלק מחובות החברה לנושיה, כך שענייננו בהחלפת חוב.
 21

בית המשפט המחוזי בירושלים

פר"ק 49920-10-18 אילוז נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 49914-10-18 אחים אילוז בידוד איטום ועבודות גובה בע"מ נ' כונס הנכסים
הרשמי מחוז ירושלים ואח'
פר"ק 49881-10-18 ג"י הנדסה נ' יוסי ניר
פר"ק 49904-10-18 אילוז נ' ניר(מפרק) ואח'
פר"ק 13392-09-18 אלקובי נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 9960-09-18 ביו דיזל תעשיות מחזור נ' יוסי ניר
פר"ק 11355-11-15 דרך הים השקעות נ' יוסי ניר – בקשה 47

36. טעה המפרק עת החיל את סעיף 248 לפקודת החברות על ענייננו. סעיף זה מדבר על זכות
1 לרווחים או דיבידנדים ואצלנו מדובר בזכות להחזר הלוואה.
2
37. במסגרת הדיון בבית המשפט ויתר אילוז על טענתו בדבר מעמדו כנושה מובטח וטען
3 שלשיטתו מעמדו הוא של נושה רגיל.
4
38. עמדת הכנ"ר: בשלב הזה אין קביעה חלוטה לפיה אילוז פעל כדי להונות את נושי החברה
5 בהתאם לסעיף 6(א)(2) לחוק החברות. כל עוד אין קביעה כזו, ספק אם ניתן לקבוע כך במסגרת
6 הכרעת חוב.
7
39. הכספים שאילוז העביר לחברה באופן אישי הם בגדר "הלוואות בעלים", לכן היא בגדר חוב
8 נדחה מכוח סעיף 248 לפקודת החברות.
9
40. דיון והכרעה: המפרק קבע בהכרעת החוב שהסכום שהעביר אילוז לחברה הוא בבחינת
10 השקעת בעלים.
11
41. המשפט מתייחס בחשדנות רבה להלוואות בעלים שניתנת לתאגיד על ידי בעל מניות
12 ומעמידה אותו כבעל "שני כובעים" – בעל מניות ונושה (ע"א 2146/06 אריה ברק נ' עו"ד ברוך
13 אבוקרט – מפרק (18.11.2010) פסקה 40 (להלן: עניין "אריה ברק")). קביעת מעמדו של בעל המניות
14 כבעל מניות/משקיע או כנושה/מלווה תלויה באופי האשראי שנתן לחברה ונסיבות נתינתו. בעניין
15 אריה ברק נקבע שהסיווג האמור מחייב התייחסות לשאלות הבאות:
16
- "האם עיסקת הלוואות הבעלים (או הערבות) נעשתה במהלך העסקים הרגיל; מה אופי
17 הסכם ההלוואה; מה היה מצבה הכספי של החברה בעת מתן ההלוואה; לאיזו מטרה
18 שמשו כספי ההלוואה; וכיצא באלה שאלות. ככל שחוב החברה כלפי בעל המניות צמח
19 במסגרת פעילות עיסקית שוטפת ורגילה שהוא ניהל עם החברה, בהיותה יציבה
20 וסולבנטית, מעמדו כנושה יוכר ... אולם ככל שמתברר כי הלוואות הבעלים או הערבות הם
21 תחליף להון עצמי, שהיה מקום להזרימו לחברה כדי לקיים את כרית הבטחון ההונית
22 שלה לצורך הגנה על נושיה, כך עלול להיות כי מעמדו של בעל המניות כנושה רגיל לא
23

בית המשפט המחוזי בירושלים

פר"ק 18-10-49920 אילוז נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 18-10-49914 אחים אילוז בידוד איטום ועבודות גובה בע"מ נ' כונס הנכסים
הרשמי מחוז ירושלים ואח'
פר"ק 18-10-49881 ג"י הנדסה נ' יוסי ניר
פר"ק 18-10-49904 אילוז נ' ניר(מפרק) ואח'
פר"ק 18-09-13392 אלקובי נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 18-09-9960 ביו דיזל תעשיות מחזור נ' יוסי ניר
פר"ק 15-11-11355 דרך הים השקעות נ' יוסי ניר – בקשה 47

- 1 יוכר, וגם אם לא יורם מסך ההתאגדות, נשייתו עשויה להידחות עד לאחר פרעון חובות
- 2 הנושים החיצוניים... " (שם, פסקה 40).
- 3 42. באשר לנטל ההוכחה בעניין סיווג האשראי שהעביר בעל מניות לחברה נקבע בעניין אריה
- 4 ברק שמימון דק בתאגיד שהוא חברת מעטים, בשילוב מתן הלוואות בעלים בתאגיד כזה עשוי
- 5 בנסיבות מתאימות להקים הנחה לכאורה בדבר שימוש לא ראוי באישיות המשפטית הנפרדת של
- 6 החברה ובעיקרון הגבלת האחריות התאגידית, והדבר עשוי להעביר את נטל ההוכחה לבל המניות
- 7 לשכנע מדוע אין לראות בהתנהלותו משום ניהול בלתי ראוי של עסקי התאגיד. שם נקבע כך :
- 8 "מימון דק בתאגיד שהוא חברת מעטים, בשילוב עם מתן הלוואות בעלים בתאגיד כזה,
- 9 עשוי, בנסיבות מתאימות, להקים הנחה לכאורה בדבר שימוש לא ראוי באישיות
- 10 המשפטית הנפרדת של החברה, ובעקרון הגבלת האחריות התאגידית, בעת שהחברה
- 11 נכנסת למצב של חדלות פרעון. כאשר מבנה ההון של החברה מתאפיין במימון דק, ובעלי
- 12 המניות מזרימים אליה הלוואות בעלים במקום לתגבר במישרין את הונה העצמי, עשוי
- 13 נטל ההוכחה לעבור אליהם לשכנע מדוע אין לראות בהתנהלות כזו משום ניהול בלתי ראוי
- 14 של עסקי התאגיד, ומדוע, באיזון שבין עניינם לבין עניינם של הנושים החיצוניים, אין
- 15 להרים את מסך ההתאגדות, או למצער, להשעות את זכותם של בעלי המניות לפרעון
- 16 הלוואות הבעלים עד לאחר תשלום חובות הנושים החיצוניים. לצורך עמידה בנטל
- 17 ההוכחה, עליהם להראות כי דרך ניהול עסקיה של החברה היה תקין, וכי במתן הלוואות
- 18 בעלים לא נעשה שימוש פסול בעקרון האישיות התאגידית הנפרדת. (שם, פסקה 41).
- 19 43. בחינת נסיבות ענייננו מלמדת כי קיימות אינדיקציות לא מבוטלות לכך שהחברה התנהלה
- 20 במימון דק. בעת חתימת הסכם העקרונית הצדדים להסכם הצהירו בסעיף 4.1 כי על החברות ביו-
- 21 דיזל רבצו חובות בסך של כ- 12 מיליון ₪. ב"כ המערער הצהיר במהלך הדיון בפניי כי בהמשך
- 22 התברר אף שחובות החברות עלו על 12 מיליון ₪ בהרבה (פרוטוקול מיום 24.9.2019, עמ' 4, ש' 16-
- 23 17). ובכל זאת, בחר המערער שלא לתגבר את הונה העצמי של החברה על ידי הזרמת כספים אליה
- 24 והחליט שצורת ההשקעה שלו תלבש צורה של הלוואות בסכומים נכבדים. צורת השקעה זו מחצינה
- 25 את הסיכונים להפסדים באופן מוחלט לעברם של הנושים ומשאירה את הסיכויים לרווחים בידי
- 26 בעלי מניות. המפרק לא טען בהכרעות החוב שלו שהחברה התנהלה במימון דק, ולכן, אין בעילה זו

בית המשפט המחוזי בירושלים

פר"ק 49920-10-18 אילוז נ' כונס הנכסים הרשמי
 פר"ק 49914-10-18 אחים אילוז בידוד איטום ועבודות גובה בע"מ נ' כונס הנכסים
 הרשמי מחוז ירושלים ואח'
 פר"ק 49881-10-18 ג'יי הנדסה נ' יוסי ניר
 פר"ק 49904-10-18 אילוז נ' ניר(מפרק) ואח'
 פר"ק 13392-09-18 אלקובי נ' כונס הנכסים הרשמי
 פר"ק 9960-09-18 ביו דיזל תעשיות מחזור נ' יוסי ניר
 פר"ק 11355-11-15 דרך הים השקעות נ' יוסי ניר – בקשה 47

1 כדי להקים את ההנחה בדבר השימוש הלא ראוי באישיות המשפטית של התאגיד המעביר את נטל
 2 הראיה לעניין סיווג החוב. עם זאת, בפסק דיני בפר"ק (מחוזי י-ם) 9880-09-18 **תכלת הים בע"מ נ'**
 3 **עו"ד יוסף ניר, מפרק ביו דיזל פ.ש. בע"מ** (11.05.2020) קבעתי שמקובלות עליי הטענות של המפרק
 4 בעניין הברחת הנכסים שבוצעה בין ביו-דיזל ורם-אל שבוצעה בזמן שאילוז היה בעל שליטה בשתי
 5 החברות. באותו עניין קבעתי כך:

6 **"המפרק הסתמך גם על החלטות שניתנו על ידי בית משפט זה (השופט ע' שחם) הנוגעות**
 7 **להעתקת פעילות החברה לרם-אל ולתפקידה של המערערת בהעתקת פעילות זו. המפרק**
 8 **הסתמך גם על החלטות בית המשפט בעניין הברחת הנכסים שבוצעה ועל חלקה של**
 9 **המערערת בהם. טענותיו של המפרק בעניין תפקידן של החברות המעורבות בהעתקת**
 10 **הפעילות, לרבות תפקידה של המערערת בכך מקובלות עליי ויש בהחלטות אלה משום**
 11 **תמיכה בעמדת המפרק ביחס לתביעת החוב" (שם, פסקה 53).**

12 44. פעולת הברחת הנכסים וריקון ביו דיזל מכל נכסיה, יש בה כדי לקיים את התנאים
 13 הקבועים בסעיף 6(א)(1) לחוק החברות בעניין הרמת מסך, כאשר השימוש באישיות המשפטית
 14 הנפרדת של החברה נעשה "באופן שיש בו כדי להונות אדם או לקפח נושה של החברה". הברחת
 15 נכסי ביו דיזל, שנעשתה על ידי אילוז ואלקובי, היא בבחינת פעולה שמטרתה היא קיפוח הנושים
 16 של החברה ושליטת האפשרות שאלה יגבו ממנה את חובם באמצעות מימוש נכסיה. לפיכך, יש מקום
 17 בענייננו להעביר את נטל הראיה בעניין סיווג האשראי שאילוז העביר לחברה לכתפיו של אילוז.

18 45. לאחר שבחנתי את הסכם העקרונות שנחתם ביום 29.1.2015 ויתר הנסיבות של הערעור
 19 הגעתי למסקנה שיש לאמץ את קביעות המפרק בהכרעת החוב לפיהן האשראי שהועבר על ידי אילוז
 20 לחברה הוא בבחינת "השקעת בעלים" ולא "הלוואת בעלים".

21 46. בחינת של הסכם העקרונות מלמדת שמאחורי הסכם זה קיימות שתי תכליות עיקריות:
 22 התכלית הראשונה והעיקרית היא גיוס מימון בסך 5.5 מיליון ₪ מתוך מטרה לפרוע חלק מחובותיה
 23 של ביו-דיזל לנושיה. התכלית הנוספת, שהיא אמצעי להשגת התכלית הראשונה, היא רכישת מניות
 24 החברה על ידי הרוכשים. בחינת של הסכם זה מלמדת שהצדדים השתמשו באמצעי של "הלוואת
 25 בעלים" בצורה מכוונת מתוך מטרה של רכישת השליטה בחברה על ידי הרוכשים, תוך צמצום

בית המשפט המחוזי בירושלים

פר"ק 18-10-49920 אילוז נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 18-10-49914 אחים אילוז בידוד איטום ועבודות גובה בע"מ נ' כונס הנכסים
הרשמי מחוז ירושלים ואח'
פר"ק 18-10-49881 ג"י הנדסה נ' יוסי ניר
פר"ק 18-10-49904 אילוז נ' ניר(מפרק) ואח'
פר"ק 18-09-13392 אלקובי נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 18-09-9960 ביו דיזל תעשיות מחזור נ' יוסי ניר
פר"ק 15-11-11355 דרך הים השקעות נ' יוסי ניר – בקשה 47

1 החשיפה שלהם לחובותיה ותוך החצנת הסיכונים לעבר נושי החברה. התחקות אחרי כוונת הצדדים
 2 מלמדת שזו הייתה כוונת ההסכם.

3 47. עם זאת, לא הוצג בפניי כל הסכם בין אילוז ובין החברה ביחס לסכום זה באופן ספציפי
 4 ואין בפניי שום אינדיקציה שסכום זה הועבר דווקא במסגרת "הסכם העקרונות". בהעדר הסכם
 5 הלוואה בין אילוז והחברה המגדיר את סכום הלוואה ותנאיה, ובהתחשב בנטל ההוכחה בעניין
 6 זה, אין מנוס מהמסקנה שענייננו בהשקעת בעלים ולא בהלוואת בעלים. עם זאת, גם אילו הייתי
 7 קובע שענייננו בהלוואת בעלים לא היה בדבר כדי להועיל לאילוז כפי שאראה להלן.

8 48. סעיף 6(ג) לחוק החברות קובע כי: **"בית משפט רשאי להשעות זכותו של בעל מניה לפירעון**
 9 **חובו מאת החברה עד לאחר שהחברה פרעה במלואן את כל התחייבויותיה כלפי נושים אחרים של**
 10 **החברה, אם מצא כי התקיימו התנאים לייחוס חוב של החברה לבעל המניה כאמור בסעיף קטן**
 11 **(א)".** בענייננו התקיימו התנאים להרמת מסך בין החברה ובין אילוז כאמור בסעיף 6(א) לחוק
 12 החברות. כבר בפסק הדין בעניין פר"ק (מחוזי י-ם) 18-09-9880 **תכלת הים בע"מ נ' עו"ד יוסף ניר,**
 13 **מפרק ביו דיזל פ.ש. בע"מ** (11.05.2020) קבעתי שמקובלות עליי הטענות של המפרק בעניין הברחת
 14 הנכסים שבוצעה בין ביו-דיזל ורם-אל שבוצעה בזמן שאילוז היה בעל שליטה בשתי החברות.

15 49. פעולת הברחת הנכסים וריקון ביו דיזל מכל נכסיה, יש בה כדי לקיים את התנאים
 16 הקבועים בסעיף 6(א)(1) לחוק החברות בעניין הרמת מסך כאשר השימוש באישיות המשפטית
 17 הנפרדת של החברה נעשה "באופן שיש בו כדי להונות אדם או לקפח נושה של החברה". הברחת
 18 נכסים של ביו דיזל היא בבחינת פעולה שמטרתה היא קיפוח הנושים של החברה ושליטת האפשרות
 19 שאלה יגבו ממנה את חובם באמצעות מימוש נכסיה.

20 50. פעולות הברחת הנכסים של החברה בוצעה, בין היתר, על ידי אילוז, כך שמתקיימת נסיבת
 21 המודעות מצדו והן בוצעו כאשר אילוז החזיק במרבית מניות החברה, כך שמתקיימים התנאים
 22 הקבועים בסעיף 6(א) לחוק החברות המאפשרים לבית המשפט להפעיל את סעיף 6(ג) לאותו חוק
 23 ולהשעות את זכותו של אילוז לפירעון חובות החברה כלפיו עד לאחר שהחברה תפרע את
 24 התחייבויותיה כלפי יתר נושי החברה במלואם.

בית המשפט המחוזי בירושלים

פר"ק 18-10-49920 אילוז נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 18-10-49914 אחים אילוז בידוד איטום ועבודות גובה בע"מ נ' כונס הנכסים
הרשמי מחוז ירושלים ואח'
פר"ק 18-10-49881 ג"י הנדסה נ' יוסי ניר
פר"ק 18-10-49904 אילוז נ' ניר(מפרק) ואח'
פר"ק 18-09-13392 אלקובי נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 18-09-9960 ביו דיזל תעשיות מחזור נ' יוסי ניר
פר"ק 15-11-11355 דרך הים השקעות נ' יוסי ניר – בקשה 47

51. אילוז בחר להחצין את הסיכונים להפסדי החברה לעבר נושיה ובהתאם להחלטת בעל השליטה
 העיקרי בה מבלי שהזרים לה אגורה שחוקה אחת כ"השקעת הון", התנהלות זו מחייבת התערבות
 בית המשפט ושינוי מאזן הסיכונים והסיכויים שאילוז ואחרים טוו בעת שניהלו את החברה.

52. עם זאת, ראוי להזכיר שבענייננו קיימות גם "נסיבות מקלות" בהתנהלותו של אילוז, וגם
 מסיבה זו, ראוי להפעיל את סעיף 6(ג) לחוק החברות דווקא ולהסתפק בסנקציות הקבועות בו ולא
 להפעיל סעיפים אחרים בעלי תוצאות קשות יותר. אין לשכוח שאילוז הפך בעל מניות בחברה זמן
 לא רב לפני תחילת הליכי הפירוק שלה. הסכם העקרונות נחתם ביום 29.1.2015 וצו הפירוק של ביו
 דיזל ניתן פחות משנה לאחר מכן. אין לכחד שהחובות של החברה נוצרו בתקופה שלפני כניסת אילוז
 לחברה וסביר להניח שאילוז אינו אחראי ליצירת אותם חובות. בנוסף, אין להתעלם מטענת אילוז
 לפיה הכניסה שלו לחברה היטיבה עם החברה מאחר והוא הזרים לחברה כספים ששירתו חובות
 של נושים חיצוניים של החברה. נסיבות מקלות אלה תומכות כאמור בהפעלת סעיף 6(ג) על ענייננו
 של אילוז, ומדובר בסיווג מידתי ומתון. אילוז נכנס לחברה ביוזמו שמדובר בחברה עם חובות
 בסכומים נכבדים, תוך שהוא רוכש את מניותיה בסכום סמלי בלבד מתוך תקווה שיצליח לשקם
 אותה ולצבור רווחים. תקוותה התבדתה, וכעת הוא צריך לשאת באחריות מתוקף מעמדו כבעל
 מניות בחברה.

53. ביחס לסעיף 248 לפקודת החברות, סעיף זה קובע כי: **"סכום המגיע לחבר החברה באשר
 הוא חבר, אם מכוח זכותו לרווחים או לדיבידנדים ואם מסיבה אחרת, לא ייחשב כחוב החברה שיש
 לשלמו כל עוד קיים חוב של נושה שאינו חבר החברה..."** [ההדגשה שלי]. בענייננו, מאחר וקבעתי
 שהסכום שאילוז העביר לחברה הוא בבחינת "השקעת בעלים" הרי שסעיף 248 לפקודת החברות
 דוחה את זכותו של אילוז לקבלת דיבידנדים עד לאחר תשלום כל חובות החברה לנושים החיצוניים.

54. לאור כל האמור לעיל, התוצאה היא שהערעור נדחה.

פר"ק 18-10-49914 האחים אילוז נ' כונס הנכסים הרשמי

בית המשפט המחוזי בירושלים

פר"ק 18-10-49920 אילוז נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 18-10-49914 אחים אילוז בידוד איטום ועבודות גובה בע"מ נ' כונס הנכסים
הרשמי מחוז ירושלים ואח'
פר"ק 18-10-49881 ג"י הנדסה נ' יוסי ניר
פר"ק 18-10-49904 אילוז נ' ניר(מפרק) ואח'
פר"ק 18-09-13392 אלקובי נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 18-09-9960 ביו דיזל תעשיות מחזור נ' יוסי ניר
פר"ק 15-11-11355 דרך הים השקעות נ' יוסי ניר – בקשה 47

55. המערערת, האחים אילוז, הגישה תביעת חוב בסך 3,709,821 ₪. במסגרת תביעת החוב
טענה המערערת שהיא הלוותה לחברה סך של 8,427,090 ₪ כאשר מתוך סכום זה החברה השיבה
לה סך של 4,862,269 ₪.
56. האחים אילוז נמצאת בבעלות כמעט מלאה של אילוז, כאשר הוא מחזיק ב- 99% ממניותיה
והוא משמש כדירקטור בה.
57. הכרעת החוב: האחים אילוז לא ציינה באיזה מסלול היא בוחרת מבין אלה שבהם יכול
נושה מובטח לילך, ולכן, הלכה למעשה ויתרה המערערת על הבטוחה שלה ובחרה להיות נושה ככל
הנושים. מעבר לדרוש, קבע המפרק, גם אילו הייתה האחים אילוז בוחרת באחד המסלולים
השמורים לנושים המובטחים, הוא היה עדיין קובע שמדובר בחוב נדחה.
58. בהתאם לראיות אותם הציגה האחים אילוז בפני המפרק, נקבע כי הוכח שהסכום אשר
העבירה האחים אילוז לחברה הוא 6,462,269 ₪. המפרק לא אישר המחאה על סך 200,000 ₪ אשר
לא כובדה מחמת "חתימה לא טובה" וכן לא אישר סך של 500,000 ₪ מיום 25.11.2015 בשל אי
הצגת אסמכתא לביצוע העברה בפועל. לסיכום, קבע המפרק שבהפחתת הסכום שהאחים אילוז
הצהירה שהוחזר לה מהסכום שהוכח שהועבר לחברה, הוא הגיע למסקנה שהחוב של החברה
לאחים אילוז הוא 1,600,000 ₪.
59. המפרק קבע שהסכום שהאחים אילוז העבירה לחברה הועבר בתור "השקעת בעלים"
לצורך המשך הפעילות העסקית של החברה. אילוז ביצע את העברת הכספים לחברה באמצעות
המערערת שבה הוא החזיק ב- 99% מהמניות. מתוך כך ניתן להסיק שאילוז רכש 50% ממניות
החברה והזרים אליה הלוואת בעלים לצורך המשך הפעילות השוטפת של החברה.
60. נקבע כי אין לטענת האחים אילוז לפיה היא מעולם לא הייתה בעלת מניות בחברה כל
נפקות. אילוז הודה שהוא ביצע בעצמו את ההעברות לחברה ולא האחים אילוז, מה גם שאילוז הוא
הבעלים הכמעט בלעדי של האחים אילוז וגם מטעם זה יש לייחס לו את ההשקעה בחברה באופן
אישי.

בית המשפט המחוזי בירושלים

פר"ק 49920-10-18 אילוז נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 49914-10-18 אחים אילוז בידוד איטום ועבודות גובה בע"מ נ' כונס הנכסים
הרשמי מחוז ירושלים ואח'
פר"ק 49881-10-18 ג"י הנדסה נ' יוסי ניר
פר"ק 49904-10-18 אילוז נ' ניר(מפרק) ואח'
פר"ק 13392-09-18 אלקובי נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 9960-09-18 ביו דיזל תעשיות מחזור נ' יוסי ניר
פר"ק 11355-11-15 דרך הים השקעות נ' יוסי ניר – בקשה 47

61. בהסכם העקרונות מונחת התשתית העובדתית לקביעה שענייננו ב"השקעת בעלים".
באותו הסכם הוגדרו החובות המוסכמים בהם יישאו הרוכשים וכן התמורה לה יזכו הרוכשים והיא
50% מהון המניות המונפק. יתרה מכך, צוין בהסכם זה במפורש שאחת האפשרויות להענקת
המימון לחברה הייתה העמדת הלוואת בעלים במימון עצמי, כפי שנעשה בפועל בענייננו. נוכח כך,
קבע המפרק כי הסכום הועבר לחברה בחלקו לצורך רכישת מניות ובחלקו האחר כהלוואת בעלים
ולא כהלוואה עסקית רגילה.
62. המפרק קבע עוד שבהתאם לסעיף 6(ג) לחוק החברות ו- 248 לפקודת החברות, סכום החוב
שאושר יהיה במעמד של חוב נדחה.
63. טענות המערערות: נטען כי האחים אילוז העבירה לחברה סך של 8,427,090 ₪ ועל כן, שגה
המפרק בקביעתו שהסכום שהמערערות העבירה לחברה הוא סך של 6,462,629 ₪ בלבד.
64. נטען כי שגה המפרק בקביעתו כי האחים אילוז לא פרעה לחברה שיק על סך 200,000 ₪.
נטען שהשיק מיום 1.7.2018 נפרע למערערות. ביחס להעברה על סך 500,000 ₪ טענה האחים אילוז
שהוכח שסכום זה הועבר לחברה. ביחס ליתרת ההפרש בין הסכום שנתבע על ידי האחים אילוז וזה
שאושר על ידי המפרק, הרי שהאחרון לא פירט בהכרעתו כיצד הוא הגיע למסקנה לפיה סכומים
שהאחים אילוז העבירה לחברה לא התקבלו בידי האחרונה. כרטסות הנהלת החשבונות אצל
האחים אילוז ובחברה תואמות כך שלשיטתו של המפרק האחים אילוז העבירה לחברה סך של
7,727,090 ₪ ויתרת חובה של האחרונה כלפיה הוא 2,864,821 ₪.
65. נטען כי האחים אילוז אינה צד להסכם העקרונות ואינה "רוכשת" בהתאם לאותו הסכם.
כמו כן, המערערות מעולם לא הייתה בעלת מניות בחברה כפי שקבע המפרק בטעות בהכרעת החוב.
66. שגה המנהל המיוחד עת קבע שהכספים ש"האחים אילוז" הלוותה לחברה מהווים הלוואת
בעלים של אילוז בהתאם להסכם העקרונות. בענייננו, ההלוואה של האחים אילוז לחברה היא
הלוואה ממקור מימון חיצוני לעסקה בין אילוז והחברה.

בית המשפט המחוזי בירושלים

פר"ק 18-10-49920 אילוז נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 18-10-49914 אחים אילוז בידוד איטום ועבודות גובה בע"מ נ' כונס הנכסים
הרשמי מחוז ירושלים ואח'
פר"ק 18-10-49881 ג"י הנדסה נ' יוסי ניר
פר"ק 18-10-49904 אילוז נ' ניר(מפרק) ואח'
פר"ק 18-09-13392 אלקובי נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 18-09-9960 ביו דיזל תעשיות מחזור נ' יוסי ניר
פר"ק 15-11-11355 דרך הים השקעות נ' יוסי ניר – בקשה 47

67. בטרם העמדת ההלוואה לחברה, הוסכם עם בנק לאומי לישראל שהבנק יעמיד אשראי
1 בנקאי לטובת החברה, אולם בשל העובדה ששיקים של החברה לא כובדו, הודיע בנק לאומי שהוא
2 חוזר בו מהסכמתו להעמדת האשראי. בנסיבות אלה, החליטו הרוכשים לקבל הלוואה מהאחים
3 אילוז.
4
68. יתרה מכך, אם מי שהעמיד את ההלוואה היה אילוז, הרי שהסכומים שהועברו לחברה היו
5 נרשמים בכרטיסת הנהלת החשבונות של אילוז ולא של החברה. בנוסף, כל הכספים הועברו
6 מחשבונה של האחים אילוז לחשבונה של החברה.
7
69. שגה המנהל המיוחד עת קבע שהכספים שהלוותה "האחים אילוז" לחברה שימשו בחלקם
8 לרכישת החברה ובחלקם האחר כהשקעת בעלים. נטען כי האחים אילוז איננה ומעולם לא הייתה
9 בעלת מניות בחברה ולכן לא ניתן לראות בהלוואה אותה העמידה לחברה כתמורה לרכישת החברה
10 או כהשקעת בעלים בחברה. המפרק הרים את מסך ההתאגדות בין האחים אילוז ובין בעל המניות
11 בה ללא כל הצדקה וללא כל סמכות בדיון.
12
70. מטעמי זהירות הוסיפה האחים אילוז שעל פי הסכם העקרונות התחייבו הרוכשים לשלם
13 לחברה את ערכן הנקוב של המניות בלבד והרוכשים לא התחייבו להשקיע כספים בחברה, אלא רק
14 לדאוג למימון של צדדים שלישיים.
15
71. טעה המפרק עת החיל את הוראות סעיף 6(ג) על ענייננו. הסמכות להורות על הרמת מסך
16 על פי הוראות סעיף 6(ג) נתונה לבית המשפט ולא למפרק ובכך חרג המפרק מסמכויותיו, מה גם
17 שהאחים אילוז מעולם לא הייתה בעלת מניות בחברה, כך שלמעשה המפרק הרים את המסך בין
18 האחים אילוז ובין בעלי המניות שלה. בנוסף, המפרק לא הראה כל עילה להרמת מסך. אם המימון
19 היה ניתן על ידי גורם בנקאי לא היה מקום להרמת מסך, ואין בענייננו כל הבדל בין האחים אילוז
20 ובין כל גורם בנקאי שהיה מעמיד הלוואה לחברה.
21
72. נוסף על כך, אין כל עילה להרמת מסך בין אילוז לחברה. כשאילוז נכנס לחברה היו לה
22 חובות רבים והוא למעשה הזרים כספים לחברה ששירתו אשראי לצדדים שלישיים. בנסיבות אלה
23

בית המשפט המחוזי בירושלים

פר"ק 49920-10-18 אילוז נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 49914-10-18 אחים אילוז בידוד איטום ועבודות גובה בע"מ נ' כונס הנכסים
הרשמי מחוז ירושלים ואח'
פר"ק 49881-10-18 ג'יי הנדסה נ' יוסי ניר
פר"ק 49904-10-18 אילוז נ' ניר(מפרק) ואח'
פר"ק 13392-09-18 אלקובי נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 9960-09-18 ביו דיזל תעשיות מחזור נ' יוסי ניר
פר"ק 11355-11-15 דרך הים השקעות נ' יוסי ניר – בקשה 47

- 1 אין המדובר בניהול החברה במימון דק, לפחות לא בתקופה שבה החזיק אילוז במניות החברה ולכן
- 2 אין עילה להרמת מסך.
- 3 73. שגה המפרק עת החיל את סעיף 248 לפקודת החברות על ענייננו. האחים אילוז אינה בעלת
- 4 מניות בחברה. כמו כן, סעיף זה מדבר על זכות לרווחים ודיבידנדים ולא על זכות לקבלת החזר
- 5 הלוואה.
- 6 74. במסגרת הדיון בפניי האחים אילוז חזרה מהטענה בדבר היותה נושה מובטח וטענה לחוב
- 7 במעמד "רגיל".
- 8 75. תגובת המפרק: האחים אילוז נמצאת בבעלות כמעט מלאה של אילוז שמחזיק גם ב-
- 9 66.6% מהון המניות של החברה. האחים אילוז גם מחזיקה ב- 66.6% מהון המניות של רס-אל,
- 10 החברה אליה הוברחה הפעילות של החברה שבפירוק.
- 11 76. סכום החוב שלא אושר למעוררת מבוסס על האסמכתאות שהיא הציגה למפרק. המפרק
- 12 הפנה לתחשיב שהוא ערך וצורך כנספח ט' לתגובה שלו.
- 13 77. נטל ההוכחה הנדרש בתביעת חוב הוא כנטל ההוכחה בתביעה אזרחית, היינו, לפי מאזן
- 14 ההסתברויות. על נושה המגיש תביעת חוב להמציא את כלל ראיותיו להוכחת עצם החבות והיקפה
- 15 בהזדמנות הראשונה. במקרה דנן, האחים אילוז הגישה תביעת חוב מבלי שהציגה אסמכתאות
- 16 להעברת הכספים לחברה וניתן היה לדחותה. לפני משורת הדין, פנה המפרק למעוררת וביקש
- 17 ממנה להציג אסמכתאות והסכומים שהוא אישר, אושרו רק לאחר שנתקבלו פרטים נוספים
- 18 המוכחים את תביעת החוב.
- 19 78. בעיון חוזר באסמכתאות שצירפה האחים אילוז להוכחת סכום החוב, נמצא שהמפרק
- 20 אישר לחברת האחים אילוז סך של 500,000 ₪ בעודף. נמצא אפוא שהסכום שצריך לאשר למעוררת
- 21 הוא 1.1 מיליון ₪ בלבד ולא 1.6 מיליון ₪. בית המשפט התבקש לאשר את תיקון הטעות.

בית המשפט המחוזי בירושלים

פר"ק 18-10-49920 אילוז נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 18-10-49914 אחים אילוז בידוד איטום ועבודות גובה בע"מ נ' כונס הנכסים
הרשמי מחוז ירושלים ואח'
פר"ק 18-10-49881 ג"י הנדסה נ' יוסי ניר
פר"ק 18-10-49904 אילוז נ' ניר(מפרק) ואח'
פר"ק 18-09-13392 אלקובי נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 18-09-9960 ביו דיזל תעשיות מחזור נ' יוסי ניר
פר"ק 15-11-11355 דרך הים השקעות נ' יוסי ניר – בקשה 47

79. הסכומים שהעבירה האחים אילוז לחברה הם בחלקם הלוואת בעלים ובחלקם האחר
השקעת בעלים כנגד הקצאת מניות. נטל ההוכחה שאין ענייננו ב"השקעת בעלים" או "הלוואת
בעלים" מוטל על המערער.
80. עיון בהסכם העקרונות מלמד שהתמורה עבור הקצאות המניות בחברות הייתה
ההתחייבות של אילוז להעמיד אשראי לחברה. בשום מקום בהסכם העקרונות אין הפרדה בין
הכספים ששימשו כתמורה להקצאת המניות ובין האשראי גרידא. בכל הנוגע לזכות הרוכשים כל
פי הסכם העקרונות, נקבע בעניין מקור ראשון שבעלות לעניין סעיף 248 לפקודת החברות יכול
שתהיה במישרין או בעקיפין. בענייננו, המערער נמצאת בשליטה כמעט מוחלטת של אילוז
שמחזיק ב- 99% מהון המניות שלה ומשמש כדירקטור בה.
81. באשר לטענות המערער לפיהן יש להעדיף סעיף אחד על פני אחר בהסכם העקרונות, הרי
שיש לפרש את ההסכם כולו לפי תכליתו והיא, הקצאת מניות בחברות לאילוז. בנוסף, ככל שיש אי
בהירות בנוגע לפרשנות ההסכם, יש לפרש את התניות שבו לחובתו של אילוז שהיה צד להסכם
ושותף לניסוחו.
82. בכל הנוגע לטענות נגד הרמת המסך, טען המפרק שבית המשפט קיבל את מלוא הטענות
של המפרק בדבר הברחת נכסים והעתקת הפעילות בין ביו דיזל ורם אל והתוצאה המעשית של
קבלת טענות אלה היא הרמת מסך בין שני התאגידים הן בצד הזכויות והן בצד החובות. עם מתן
צו הפירוק של רם אל הקביעות הלכאוריות בעניין זה הפכו לחלוטות. לאור נסיבות אלה, ולאור
מעשיהם של אלקובי ואילוז שפעלו לריקון החברה מכל פעילות ותוכן, ונוכח העובדה שהאחים
אילוז היא בעלת מניות ברם אל ואילוז הוא בעל מניות בה בעקיפין, יש מקום להפעיל את הוראות
סעיף 6 לחוק החברות וסעיף 248 לפקודת החברות ולקבוע שנעשה שימוש לרעה באישיות המשפטית
הנפרדת של החברה באופן שיש בו כדי להונות או לקפח נושה של החברה. נטל ההוכחה להעדר
תחולת סעיף 6 לחוק החברות חל על האחים אילוז. שלא הוכיחה הזרמת כספים מהון עצמי לרם
אל והמימון נעשה באמצעות אשראי בנקאי. כמו כן, בענייננו הוכח שנעשה שימוש לרעה באישיות
המשפטית הנפרדת של רם אל מעצם הקמתה והברחת נכסי ביו דיזל אליה. על כן, נטל הראיה עובר
לכתפי האחים אילוז להסביר את מעשיה ולהפריך את הטענה כי נעשה על ידה שימוש לא ראוי
בעיקרון האישיות המשפטית הנפרדת.

בית המשפט המחוזי בירושלים

פר"ק 49920-10-18 אילוז נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 49914-10-18 אחים אילוז בידוד איטום ועבודות גובה בע"מ נ' כונס הנכסים
הרשמי מחוז ירושלים ואח'
פר"ק 49881-10-18 ג"י הנדסה נ' יוסי ניר
פר"ק 49904-10-18 אילוז נ' ניר(מפרק) ואח'
פר"ק 13392-09-18 אלקובי נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 9960-09-18 ביו דיזל תעשיות מחזור נ' יוסי ניר
פר"ק 11355-11-15 דרך הים השקעות נ' יוסי ניר – בקשה 47

83. עמדת הכנ"ר: במקרה של האחים אילוז אין כל הסכם בין החברה לבין האחים אילוז, ולכן, קיים ספק אם יש לאחים אילוז מעמד לבקש את החזר החוב. האחים אילוז אינה צד להסכם העקרונות, וגם מטעם זה קיים ספק אם ניתן להכיר בתביעת החוב. הכנ"ר מפנה לאפשרות שמי שנטל את ההלוואות מהאחים אילוז היה אילוז עצמו שהעביר את הכספים לאחר מכן לחברה, וכך, החיוב כלפי "האחים אילוז" הוא של אילוז באופן אישי ולא של החברה.
84. דיון והכרעה: ההכרעה בערעור בתיק פר"ק 49920-10-18 בעניין סיווג האשראי שהועבר מאילוז לחברה חלה גם ביחס לאשראי שהעבירה האחים אילוז לחברה ובהתאם, נקבע כי אשראי זה הועבר בתור "השקעת בעלים" ולא "הלוואת בעלים".
85. ראשית, יש טעם רב בטענה של הכנ"ר לפיה בהעדר הסכם הלוואה פרטני בין האחים אילוז וביו-דיזל קיימת אפשרות יותר מסבירה שעל אף שהכסף הועבר ישירות מחשבון הבנק של האחים אילוז לחשבון הבנק של החברה, העברה זו מגלמת עסקה כפולה, לפיה האחים אילוז העבירה לאילוז כספים בתור דיבידנד, הלוואה או החזר חוב, ואילוז באופן אישי עשה שימוש בכספים והעביר אותם לביו-דיזל. האחים אילוז לא הציגה הסכם הלוואה כתוב בינה ובין החברה, וכל שהוצג היה הסכם העקרונות שמי שהיה צד לו היה אילוז עצמו. אם כן, נכון לקבוע במקרה זה כי ענייננו בכספים שהאחים אילוז העבירה לחברה לטובת אילוז עצמו.
86. שנית, המפרק קבע שההלוואות שהאחים אילוז העבירה לחברה הן בבחינת "השקעת בעלים". אני מקבל קביעה זו. אילוז פעל יחד עם חברותיו כמקשה אחת, כאשר אילוז עצמו פעל לבטל את ההפרדה בין החברות השונות. העברת האשראי מחברה שבשליטתו המלאה של אילוז אל החברה משרתת את תכלית הסכם העקרונות שלפיו התחייב "אילוז" להעמיד לחברה אשראי. אמנם, במקרה זה האשראי הועבר על ידי חברה נשלטת ולא על ידי אילוז עצמו, אך הפרדה זו היא במקרה זה מלאכותית. אילוז מחזיק ב- 99% ממניות האחים אילוז, כלומר, זהות האינטרסים בין אילוז והאחים אילוז היא מלאה, והשיקולים המצדיקים להכיר באשראי שהוענק על ידי אילוז כהשקעת בעלים, נכונים גם ביחס לאשראי שהוענק על ידי החברה שבשליטתו לביו-דיזל.
87. האחים אילוז לא הציגה הסכם הלוואה בינה ובין ביו-דיזל. בהעדר הסכם כזה האפשרות הסבירה יותר היה כי סכום זה הועבר מהאחים אילוז לחברה בתור השקעת בעלים שנועדה לשרת

בית המשפט המחוזי בירושלים

פר"ק 49920-10-18 אילוז נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 49914-10-18 אחים אילוז בידוד איטום ועבודות גובה בע"מ נ' כונס הנכסים
הרשמי מחוז ירושלים ואח'
פר"ק 49881-10-18 ג'יי הנדסה נ' יוסי ניר
פר"ק 49904-10-18 אילוז נ' ניר(מפרק) ואח'
פר"ק 13392-09-18 אלקובי נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 9960-09-18 ביו דיזל תעשיות מחזור נ' יוסי ניר
פר"ק 11355-11-15 דרך הים השקעות נ' יוסי ניר – בקשה 47

1 את האינטרסים של אילוז בחברה. בעניין זה, כאמור לעיל, מוטל על האחים אילוז נטל הראיה והיא
2 לא הצליחה להרים אותו ולהפריך את קביעות המפרק.

3 88. גם אם היה נקבע שעסקינן בהלוואת בעלים התוצאה לא הייתה משתנה. אתחיל
4 בהתייחסות לטענה של האחים אילוז לפיה היא אינה בעלת מניות בחברה לכן אין מקום להחיל
5 עליה את סעיפים 6(ג) לחוק החברות ו- 248 לפקודת החברות. דין טענה זו להידחות. בפסק הדין
6 בעניין מקור ראשון הוגשה תביעת חוב על ידי חברה שהלוותה כספים לחברה בפירוק, כאשר שתי
7 החברות חלקו בתקופות מסוימות בעלי מניות/שליטה משותפים. באותו פסק דין נקבע שדי בזיקה
8 בין החברה המלווה לבעל השליטה בה כדי לקבוע כי ההלוואה ניתנה באותו מקרה על ידי "בעל
9 מניות" ו"חבר חברה" לצרכי הסעיפים 6(ג) לחוק החברות ו- 248 לפקודת החברות.

10 ושוב, הזיקה בין האחים אילוז ואילוז וזהות האינטרסים ביניהם, מחייבת לראות באחים
11 אילוז כ"בעלת מניות" בחברה לצרכי סעיף 6(ג) לפקודת החברות ו"חברת חברה" לצרכי סעיף 248
12 לפקודת החברות. כמו כן, השיקולים שהצדיקו השעיית החוב של אילוז כלפי החברה הם אותם
13 השיקולים שיש לשקול בערעור זה והם מצדיקים את השעיית תשלום החוב של החברה עד תשלום
14 מלוא החוב כלפי הנושים הרגילים והכל בהסתמך על הקביעות בפר"ק 49920-10-18.

15 במקרה זה, אילוז מחזיק ב- 99% ממניות האחים אילוז, כן הוא מחזיק ב- 66.6% ממניות
16 ביו-דיזל. הזיקה החזקה בין האחים אילוז ואילוז מחייבת לראות בחברת האחים אילוז כ"בעלת
17 מניות" לצרכי סעיף 6(ג) לפקודת החברות ו"חברת החברה" לצרכי סעיף 248 לפקודת החברות.
18 בענייננו, קיימת זהות בין הפעולות של האחים אילוז ובין אילוז והפעולות של האחרון מחייבות גם
19 את האחים אילוז. לכן, מתוקף הקביעות בפר"ק 49920-10-18 כאמור לעיל, דין הנשייה של האחים
20 אילוז כלפי החברה להידחות בהתאם לסעיף 6(ג) לחוק החברות, עד לתשלום כל החובות לנושים
21 החיצוניים.

22 בנוסף, בהיותה של האחים אילוז "חבר החברה" יש מקום להשעות את זכותה לקבלת
23 כספים מהחברה עד לתשלום חובות הנושים החיצוניים במלואם מכוח סעיף 248 לפקודת החברות.

בית המשפט המחוזי בירושלים

פר"ק 18-10-49920 אילוז נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 18-10-49914 אחים אילוז בידוד איטום ועבודות גובה בע"מ נ' כונס הנכסים
הרשמי מחוז ירושלים ואח'
פר"ק 18-10-49881 ג"י הנדסה נ' יוסי ניר
פר"ק 18-10-49904 אילוז נ' ניר(מפרק) ואח'
פר"ק 18-09-13392 אלקובי נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 18-09-9960 ביו דיזל תעשיות מחזור נ' יוסי ניר
פר"ק 15-11-11355 דרך הים השקעות נ' יוסי ניר – בקשה 47

89. באשר לסכום החוב שהחברה חייבת לאחים אילוז, לא מצאתי לנכון להתערב בעניין זה
 בהכרעת המפרק. סמכות הפיקוח השיפוטי על פעולות בעל תפקיד בחברה שבפירוק מתאפיינת
 בריסון ובהתערבות מצומצמת, המוגבלת למצבים של סטייה ברורה ומהותית מסבירות ותקינות
 ההחלטה. על אף שנתונה לבית המשפט סמכות להתערב ולשנות החלטות של מפרק או נאמן
 בפשיטת רגל, הן בהיבט המשפטי והן בהיבט העובדתי, ואף ליתן החלטות אחרות במקומן, עדיין
 מדובר בהפעלת ביקורת שיפוטית על החלטות הגורם המקצועי המופקד על תחום מיוחד של ניהול
 נכסי החברה שבפירוק וחלוקתם בין הנושים. הפסיקה קבעה שהביקורת השיפוטית על החלטות
 מפרק תופעל במשורה ותוגבל למצבים של חריגה קיצונית מסבירות ותקינות ההחלטה, תוך הותרת
 מתחם שיקול דעת רחב לבעל התפקיד (ראו לעניין זה החלטתי בפר"ק (מחוזי י-ם) 9880-09-
 18 תכלת הים בע"מ נ' עו"ד יוסף ניר, **מפרק ביו דיזל פ.ש. בע"מ** (11.05.2020) והאסמכתאות שם).
 לאחר שבחנתי את חומר הראיות לא מצאתי מקום להתערב בהחלטת המפרק בעניין זה.

90. לא מצאתי מקום לקבל את בקשת המפרק להפחית מסכום הכרעת החוב סך של 500,000
 שם בשל טעות בה. משקביעה זו לא עוגנה בהכרעת החוב, אין מקום לעגן אותה בשלב זה בפסק הדין.

91. לאור כל האמור לעיל, התוצאה היא שהערעור נדחה.

פר"ק 18-10-49881 ג"י הנדסה נ' עו"ד יוסי ניר

92. מדובר בערעור של ג"י הנדסה ויזמות בע"מ (להלן: "**ג"י הנדסה**") על הכרעת חוב של עו"ד
 יוסי ניר (להלן: "**המפרק**"), המפרק של החברה.

93. בהתאם להכרעת החוב, עיון ברשם החברות מלמד שהחל מיום 20.1.2015 בעלת המניות
 של ג"י הנדסה היא נאה הנדסה אזרחית בע"מ שמניותיה מוחזקות על ידי החברה האחים אילוז
 שהיא, כאמור, חברה בבעלותו של אילן אילוז.

94. **הכרעת החוב:** "ג"י הנדסה" טענה שהעבירה לחברה הלוואה על סך 4,578,000 ₪. בהתאם
 לראיות אותם הציגה ג"י הנדסה בפני המפרק, הוכח שהיא העבירה לחברה סך של 4,478,000 ₪.

בית המשפט המחוזי בירושלים

פר"ק 18-10-49920 אילוז נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 18-10-49914 אחים אילוז בידוד איטום ועבודות גובה בע"מ נ' כונס הנכסים
הרשמי מחוז ירושלים ואח'
פר"ק 18-10-49881 ג"י הנדסה נ' יוסי ניר
פר"ק 18-10-49904 אילוז נ' ניר(מפרק) ואח'
פר"ק 18-09-13392 אלקובי נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 18-09-9960 ביו דיזל תעשיות מחזור נ' יוסי ניר
פר"ק 15-11-11355 דרך הים השקעות נ' יוסי ניר – בקשה 47

- 1 ביחס ליתרה על סך 100,000 ₪, נקבע שלא הוכח שסכום זה הועבר על ידי ג"י הנדסה לחברה. נקבע
- 2 כי החברה החזירה לג"י הנדסה סך של 515,000 ₪.
- 3 במסגרת תביעת החוב, ג"י הנדסה תבעה סך של 3,268,000 ₪ בלבד ולא הגישה תביעת חוב
- 4 מתוקנת, גם לאחר שעמדה על טעותה. לאור הכלל לפיו בית המשפט לא יפסוק לתובע יותר מאשר
- 5 ביקש, אישר המפרק לג"י הנדסה חוב בסך 3,268,000 ₪.
- 6 95. ביחס למעמד החוב, קבע המפרק שהזרמת הכספים מג"י הנדסה לחברה נעשתה בחלקה
- 7 בתמורה לרכישת מניות החברה ובחלקה האחר כהשקעת בעלים. נוכח קביעה זו, קבע המפרק שלפי
- 8 הסעיפים 6(ג) לחוק החברות וסעיף 248 לפקודת החברות, חובות החברה לבעלי העניין בה הם חובות
- 9 נדחים. לכן, אישר המפרק לג"י הנדסה חוב על סך 3,268,000 ₪ במעמד חוב נדחה.
- 10 96. המפרק הוסיף והתייחס לסכום בגובה 110,000 ₪ שהחברה העבירה לג"י הנדסה ביום
- 11 31.12.2015. סכום זה הועבר במסגרת פרק הזמן של שלושה חודשים לפני מועד צו הפירוק. המפרק
- 12 קבע שמאחר וביום 18.10.2015 הוגשה לבית המשפט בקשה למינוי מפרק זמני, משמעות הדבר היא
- 13 שהסכום הועבר לאחר תחילת הליכי הפירוק ומטעם זה על ג"י הנדסה להשיב סכום זה לקופת
- 14 הפירוק, וזאת, מבלי להזדקק להוראות סעיף 355 לפקודת החברות וסעיף 98(א) לפקודת פשיטת
- 15 הרגל בדבר ביטול הענקה פסולה.
- 16 97. **טענות המערערות:** ג"י הנדסה טענה שביום 12.4.2015 חתמו החברה והיא על הסכם
- 17 הלוואה במסגרתו העמידה ג"י הנדסה לחברה הלוואה בסכום כולל של 4,578,000 ₪. נטען כי
- 18 החברה החזירה לג"י הנדסה סך של 515,000 ₪ כך שיתרת חובה של החברה כלפי ג"י הנדסה עומד
- 19 על 4,063,000 ₪. נטען עוד כי בתביעת החוב נפלה טעות חישוב ותביעת החוב הוגשה על סך
- 20 3,268,000 ₪. הגם שבמסגרת ההסבר ופירוט החוב ביקשה המערערת לתקן את גובה החוב, לא
- 21 אישר המפרק את התיקון מהטעם שג"י הנדסה לא הגישה תביעת חוב מתוקנת. נטען שהמפרק היה
- 22 צריך לקבל את התיקון. לחילופין, צירפה ג"י הנדסה תביעת חוב מתוקנת לערעור זה.
- 23 98. נטען כי שגה המפרק עת קבע שהכספים שג"י הנדסה הלוותה לחברה מהווים הלוואת
- 24 בעלים של אילן אילוז בהתאם להסכם העקרונות. בהכרעתו, הרים המפרק את מסך ההתאגדות בין

בית המשפט המחוזי בירושלים

פר"ק 18-10-49920 אילוז נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 18-10-49914 אחים אילוז בידוד איטום ועבודות גובה בע"מ נ' כונס הנכסים
הרשמי מחוז ירושלים ואח'
פר"ק 18-10-49881 ג"י הנדסה נ' יוסי ניר
פר"ק 18-10-49904 אילוז נ' ניר(מפרק) ואח'
פר"ק 18-09-13392 אלקובי נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 18-09-9960 ביו דיזל תעשיות מחזור נ' יוסי ניר
פר"ק 15-11-11355 דרך הים השקעות נ' יוסי ניר – בקשה 47

1 ג"י הנדסה ובין בעל מניות בחברה "סבתא" שלה, בלי שהראה כל הצדקה או סמכות לכך בדיון.
 2 בהסכם העקרונות, התחייבו אילוז ואבוטבול לשלם לחברה רק את ערכן הנקוב של המניות בלבד
 3 ולא התחייבו להשקיע כספים בחברה, אלא לדאוג למימון על ידי צדדים שלישיים. טעה המפרק עת
 4 סיווג את הלוואת הבעלים כתשלום לרכישת מניות או השקעת בעלים.

5 99. טעה המפרק עת הפעיל את הוראות סעיף 6(ג) לחוק החברות. הסמכות להורות על הרמת
 6 מסך לפי סעיף זה נתונה לבית המשפט בלבד ולא למפרק שחרג בעניין זה מסמכותו; ג"י הנדסה
 7 מעולם לא הייתה בעלת מניות בחברה; המפרק התעלם מהאישיות המשפטית הנפרדת של ג"י
 8 הנדסה.

9 100. בענייננו אין עילה להרמת מסך בין אילוז לחברה. החברה לא התנהלה במימון דק המצדיק
 10 את הרמת המסך. יתרה מכך, אילוז נכנס לחברה לאחר שלחברה כבר היו חובות וההלוואה של ג"י
 11 הנדסה לחברה נועדה למעשה לצורך החזרת חלק מהחובות של החברה לנושים שלה – כך שבפועל
 12 החוב של החברה כלפי הנושים הוחלף בחוב של החברה כלפי ג"י הנדסה. בנסיבות אלה אין ענייננו
 13 בניהול החברה במימון דק, לפחות בתקופה בה החזיק אילוז במניות החברה, ולכן אין עילה להרמת
 14 מסך בין החברה ואילוז.

15 101. שגה המנהל המיוחד עת החיל את סעיף 248 לפקודת החברות על ענייננו. סעיף 248 לפקודת
 16 החברות מתייחס לסכום המגיע לבעל מניות כדיבידנד. בענייננו, ג"י הנדסה אינה בעלת מניות
 17 בחברה ואילוז אינו בעל מניות בג"י הנדסה, ואין מדובר בדיבידנדים אלא בזכות להחזר הלוואה.

18 102. ביחס לקביעת המפרק בעניין החזר הכספים לחברה, הרי שאין מדובר בקביעה בתחום
 19 סמכותו של המפרק. בנוסף, הכספים שולמו לג"י הנדסה במהלך העסקים הרגיל בזמן שהחברה
 20 החזירה כספים גם לנושים נוספים שלה. אין מדובר בהענקה פסולה ואין ג"י הנדסה חייבת להשיב
 21 את הכספים.

22 103. נוכח האמור, ביקשה ג"י הנדסה שבית המשפט יקבע כי חובה של החברה כלפיה עומד על
 23 3,963,000 ₪ ומעמדו של חוב זה הוא כשל חוב רגיל ולא חוב נדחה. כמו כן מבוקש לבטל את החלטת
 24 המפרק בעניין השבת הכספים מג"י הנדסה לחברה.

בית המשפט המחוזי בירושלים

פר"ק 18-10-49920 אילוז נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 18-10-49914 אחים אילוז בידוד איטום ועבודות גובה בע"מ נ' כונס הנכסים
הרשמי מחוז ירושלים ואח'
פר"ק 18-10-49881 ג"י הנדסה נ' יוסי ניר
פר"ק 18-10-49904 אילוז נ' ניר(מפרק) ואח'
פר"ק 18-09-13392 אלקובי נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 18-09-9960 ביו דיזל תעשיות מחזור נ' יוסי ניר
פר"ק 15-11-11355 דרך הים השקעות נ' יוסי ניר – בקשה 47

104. **תגובת המפרק:** המפרק ציין בתגובתו שבעלת מניותיה של ג"י הנדסה היא "נאה הנדסה
 אזרחית בע"מ" ובעלת מניותיה של חברה זו היא האחים אילוז, שבה מחזיק אילן אילוז בכל מניות
 ההנהלה ובעל המניות הרגילות למעט אחת. אילן אילוז מחזיק ב- 66.6% ממניות ביו דיזל. בהסכם
 העקרונות נקבע כי הרוכשים מתחייבים להעמיד לחברה מימון על סך 5.5 מיליון ₪, בין על ידי
 הלוואות בנקאיות, בין על ידי מימון עצמי ובין על ידי כל מקור מימוני אחר כפי שיראו הרוכשים
 לנכון. בענייננו נעשה המימון על ידי "מימון עצמי" או על ידי "מקור מימוני אחר" שניתן לקשרו
 לאילן אילוז בהיותו בעל שליטה בג"י הנדסה.
105. ההתחייבות של אילוז להעניק לחברה אשראי מהווה מסווה ל"הלוואת בעלים" או
 "השקעת בעלים". הנטל להוכחת הטענה שהכספים שהועברו לחברה אינם בבחינת "הלוואת
 בעלים" או "השקעת בעלים" רובץ על ג"י הנדסה.
106. המפרק ציין שג"י הנדסה לא הגישה את תביעת החוב על מלוא החוב לכן, לא ניתן היה
 לאשר לה סכום חוב העולה על 3,268,000 ₪. כמו כן, התייחס המפרק לסכום של 110,000 ש"ח
 שהועבר מהחברה לג"י הנדסה לאחר הגשת בקשת הפירוק, ביום 31.12.2015.
107. בפסק הדין בעניין **מקור ראשון** נקבע לעניין סעיף 248 לפקודת החברות שבעלות יכול
 שתהיה במישרין או בעקיפין.
108. למרות ניסיונה של ג"י הנדסה להרחיק עצמה מהסכם העקרונות באמצעות שימוש
 באישיותה המשפטית הנפרדת, עובדות המקרה מלמדות שהעמדת האשראי מכוח הסכם העקרונות,
 כנגד הקצאת מניות, הייתה אמורה להתבצע או על ידי אילוז במישרין או בעקיפין באמצעות
 החברות שלו.
109. תכליתו של הסכם העקרונות היא הקצאת המניות של החברות ביו דיזל לאילוז ויש לפרשו
 בהתאם לתכליתו זו.
110. ביחס לטענה בדבר הרמת מסך בין שתי חברות, טען המפרק שבית המשפט קיבל את מלוא
 הטענות בדבר הברחת נכסים והעתקת הפעילות של החברה. התוצאה המעשית של החלטות אלה

בית המשפט המחוזי בירושלים

פר"ק 49920-10-18 אילוז נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 49914-10-18 אחים אילוז בידוד איטום ועבודות גובה בע"מ נ' כונס הנכסים
הרשמי מחוז ירושלים ואח'
פר"ק 49881-10-18 ג'יי הנדסה נ' יוסי ניר
פר"ק 49904-10-18 אילוז נ' ניר(מפרק) ואח'
פר"ק 13392-09-18 אלקובי נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 9960-09-18 ביו דיזל תעשיות מחזור נ' יוסי ניר
פר"ק 11355-11-15 דרך הים השקעות נ' יוסי ניר – בקשה 47

1 היא הרמת מסך בין שני התאגידים הן בצד הזכויות והן בצד החובות. עם מתן צו הפירוק של חברת
 2 רם-אל, הקביעות הלכאוריות של בית המשפט הפכו לחלוטות.

3 111. לאור הנסיבות שהיוו בסיס למתן צו הפירוק של ביו דיזל ורם אל, בעיקר המעשים של
 4 אלקובי ואילוז לריקון החברה מכל פעילות ותוכן, ונוכח העובדה שאילוז הוא בעל מניות ברם-אל,
 5 יש מקום להפעיל את הוראות סעיף 6 לחוק החברות וסעיף 248 לפקודת החברות ולקבוע שהחוב
 6 של החברה למערערת הוא חוב נדחה. נטל הראיה לעניין סעיפים אלה נופל על ג'יי הנדסה.

7 112. **עמדת הכנ"ר:** הכנ"ר הפנה לעובדה שג'יי הנדסה הציגה הסכם הלוואה עם החברה אך ציין
 8 שההסכם שהוצג הוא כללי, אינו כולל סכומים ומועדי פירעון ולא מתייחס לביטחונות. הוא הוסיף
 9 שאילוז אמנם אינו בעל מניות ישיר בג'יי הנדסה אבל הוא הרוח החיה הפועלת מאחורי חברה זו
 10 כמו החברות שמחזיקות בה. הכנ"ר ציין שהחתימות המופיעות על הסכם הלוואה בין ג'יי הנדסה
 11 והחברה נחזות להיות של אותו אדם והוא העריך שהחותם הוא אילוז. הכנ"ר סיכם שנוכח התשתית
 12 העובדתית, ניתן לייחס את הלוואה שג'יי הנדסה נתנה לחברה לאילוז והדין הוא עם המפרק שקבע
 13 שהנשייה של "ג'יי הנדסה" היא נשייה בדין נדחה.

14 113. **דין והכרעה:** ההכרעה בערעור בפר"ק 49920-10-18 בעניין סיווג האשראי שהועבר מאילוז
 15 לחברה חלה גם ביחס לאשראי שהעבירה ג'יי הנדסה לחברה ועל כן נקבע כי אשראי זה הועבר בתור
 16 "השקעת בעלים" ולא "הלוואת בעלים".

17 114. המפרק קבע שהלוואות שג'יי הנדסה העבירה לחברה הן בבחינת "השקעת בעלים". אין
 18 מקום להתערב בקביעה זו. אילוז פעל, יחד עם חברותיו כמקשה אחת, כאשר אילוז עצמו פעל לבטל
 19 את ההפרדה בין החברות השונות. העברת האשראי מחברה שבשליטתו המלאה של אילוז אל
 20 החברה, משרתת את תכלית הסכם העקרונות שלפיו התחייב אילוז להעמיד לחברה אשראי. אמנם,
 21 במקרה זה האשראי הועבר על ידי חברה נשלטת ולא על ידי אילוז עצמו, אך הפרדה זו היא במקרה
 22 זה מלאכותית. אילוז מחזיק ב- 99% ממניות האחים אילוז שמחזיקה באופן מלא בנאה הנדסה
 23 אזרחית בע"מ, שמחזיקה באופן מלא בג'יי הנדסה. כלומר, זהות האינטרסים בין אילוז וג'יי הנדסה
 24 היא מלאה, והשיקולים המצדיקים להכיר באשראי שהוענק על ידי אילוז כהשקעת בעלים, נכונים
 25 גם ביחס לאשראי שהוענק על ידי ג'יי הנדסה לחברה.

בית המשפט המחוזי בירושלים

פר"ק 49920-10-18 אילוז נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 49914-10-18 אחים אילוז בידוד איטום ועבודות גובה בע"מ נ' כונס הנכסים
הרשמי מחוז ירושלים ואח'
פר"ק 49881-10-18 ג"י הנדסה נ' יוסי ניר
פר"ק 49904-10-18 אילוז נ' ניר(מפרק) ואח'
פר"ק 13392-09-18 אלקובי נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 9960-09-18 ביו דיזל תעשיות מחזור נ' יוסי ניר
פר"ק 11355-11-15 דרך הים השקעות נ' יוסי ניר – בקשה 47

115. גם אם היה נקבע שענייננו ב"הלוואת בעלים", התוצאה לא הייתה משתנה. אתחיל
 בהתייחסות לטענה של ג"י הנדסה לפיה היא אינה בעלת מניות בחברה לכן אין מקום להחיל עליה
 את סעיפים 6(ג) לחוק החברות ו- 248 לפקודת החברות. בפסק הדין בעניין **מקור ראשון** הוגשה
 תביעת חוב על ידי חברה שהלוותה כספים לחברה בפירוק, כאשר שתי החברות חלקו בתקופות
 מסוימות בעלי מניות/שליטה משותפים. באותו פסק דין נקבע שדי בזיקה בין החברה המלווה לבעל
 השליטה בה כדי לקבוע כי ההלוואה ניתנה באותו מקרה על ידי "בעל מניות" ו"חבר חברה" לצרכי
 הסעיפים 6(ג) לחוק החברות ו- 248 לפקודת החברות. הזיקה בין ג"י הנדסה ואילוז וזהות
 האינטרסים ביניהם, מחייבת לראות בג"י הנדסה כ"בעלת מניות" בחברה לצרכי סעיף 6(ג) לפקודת
 החברות ו"חברת החברה" לצרכי סעיף 248 לפקודת החברות. כמו כן, השיקולים שהצדיקו השעיית
 החוב של אילוז כלפי החברה הם אותם השיקולים שיש לשקול בערעור זה והם מצדיקים את השעית
 תשלום החוב של החברה כלפי ג"י הנדסה עד תשלום מלוא החוב כלפי הנושים הרגילים והכל
 בהסתמך על הקביעות בפסק הדין בפר"ק 49920-10-18.

בנוסף, מאחר ויש לראות בג"י הנדסה כ"חבר החברה" יש מקום להשעות את זכותה
 לקבלת כספים מהחברה עד לתשלום חובות הנושים החיצוניים במלואם מכוח סעיף 248 לפקודת
 החברות.

116. באשר לסכום החוב שהחברה חייבת לג"י הנדסה ובדבר הדרישה של המפרק מג"י הנדסה
 להשיב לקופת הפירוק סך של 110,000 ₪ שהחברה העבירה אליה לאחר תחילת הליכי הפירוק, לא
 מצאתי לנכון להתערב בעניין זה בהכרעת המפרק. סמכות הפיקוח השיפוטי על פעולות בעל תפקיד
 בחברה שבפירוק מתאפיינת בריסון ובהתערבות מצומצמת המוגבלת למצבים של סטייה ברורה
 ומהותית מסבירות ותקינות ההחלטה. על אף שנתונה לבית המשפט סמכות להתערב ולשנות
 החלטות של מפרק או נאמן בפשיטת רגל, הן בהיבט המשפטי והן בהיבט העובדתי, ואף ליתן
 החלטות אחרות במקומן, עדיין מדובר בהפעלת ביקורת שיפוטית על החלטות הגורם המקצועי
 המופקד על תחום מיוחד של ניהול נכסי החברה שבפירוק וחלוקתם בין הנושים. הפסיקה קבעה
 שהביקורת השיפוטית על החלטות מפרק תופעל במשורה ותוגבל למצבים של חריגה קיצונית
 מסבירות ותקינות ההחלטה, תוך הותרת מתחם שיקול דעת רחב לבעל התפקיד (ראו לעניין זה
 ההחלטה בתיק פר"ק (מחוזי י-ם) 9880-09-18 **תכלת הים בע"מ נ' עו"ד יוסף ניר, מפרק ביו דיזל**

בית המשפט המחוזי בירושלים

פר"ק 49920-10-18 אילוז נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 49914-10-18 אחים אילוז בידוד איטום ועבודות גובה בע"מ נ' כונס הנכסים
הרשמי מחוז ירושלים ואח'
פר"ק 49881-10-18 ג"י הנדסה נ' יוסי ניר
פר"ק 49904-10-18 אילוז נ' ניר(מפרק) ואח'
פר"ק 13392-09-18 אלקובי נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 9960-09-18 ביו דיזל תעשיות מחזור נ' יוסי ניר
פר"ק 11355-11-15 דרך הים השקעות נ' יוסי ניר – בקשה 47

1 פ.ש. בע"מ (11.05.2020) והאסמכתאות (שם). לאחר שבחנתי את חומר הראיות לא מצאתי מקום
2 להתערב בהחלטת המפרק בעניין זה.

3 117. לאור כל האמור לעיל, התוצאה היא שהערעור נדחה.

4 פר"ק 13392-09-18 אלקובי נ' הכנ"ר ופר"ק 49904-10-18 אילוז נ' עו"ד יוסי ניר

5 118. המערער אילן אילוז (להלן: "אילוז") הגיש תביעת חוב על סך 473,483 ₪ לעו"ד ליוסי ניר
6 (להלן: "המפרק"), המפרק של רם-אל והמערער אלקובי הגיש תביעת חוב על סך 478,500 ₪.

7 119. המערערים ערבו לחובות של רם-אל כלפי בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן: "בנק לאומי")
8 בסכומים הנ"ל והעבירו במסגרת ערבותם סכומים אלה לבנק לאומי לצורך כיסוי חלק מחובות רם-
9 אל כלפי הבנק. בגין התשלום לבנק כערבים הוגשו תביעת החוב.

10 120. הכרעת המפרק: המפרק ציין שהמערערים הגישו תביעות חוב בגין סכומים ששילמו לבנק
11 לאומי בהיותם ערבים לחוב רם-אל כלפי הבנק בו התנהל חשבון החברה.

12 121. המערערים הגישו למפרק כתב ערבות בלתי מוגבל בסכום, עליו חתמו ביחס לחובות החברה
13 לבנק לאומי. על יסוד הראיות שהוצגו אישר המפרק חוב של רם אל כלפי המערערים במעמד של
14 חוב נדחה. זאת לאור הקביעות העובדתית בהחלטת בית המשפט בתיק פירוק 54702-01-16 לפיהן
15 חברת רם-אל הוקמה על ידי אילוז ואלקובי לצורך העתקת פעילות החברה וריקונה מכל תוכן
16 ממשי.

17 122. המפרק קבע כי אילוז ואלקובי ביצעו פעולות כאמור בסעיף 6(א)(1)(א) לחוק החברות,
18 כלומר, הם פעלו באופן שיש בו כדי להונות אדם או לקפח נושה של החברה.

19 123. המפרק הוסיף שככל שפעילות ביו דיזל לא הייתה מועתקת לרם אל, בנק לאומי לא היה
20 נותן לחברה אשראי בנקאי ולא היה נוצר חוב של החברה כלפי הבנק, והבנק לא היה מממש הערבות

בית המשפט המחוזי בירושלים

פר"ק 49920-10-18 אילוז נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 49914-10-18 אחים אילוז בידוד איטום ועבודות גובה בע"מ נ' כונס הנכסים
הרשמי מחוז ירושלים ואח'
פר"ק 49881-10-18 ג"י הנדסה נ' יוסי ניר
פר"ק 49904-10-18 אילוז נ' ניר(מפרק) ואח'
פר"ק 13392-09-18 אלקובי נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 9960-09-18 ביו דיזל תעשיות מחזור נ' יוסי ניר
פר"ק 11355-11-15 דרך הים השקעות נ' יוסי ניר – בקשה 47

- 1 כלפי אילוז ואלקובי. נוכח קביעות אלה, קבע המפרק שבהתאם לסעיף 6(ג) לחוק החברות וסעיף
2 248 לפקודת החברות יש לראות בחובות של אילוז ואלקובי כלפי החברה חובות נדחים.
- 3 124. טענות המערערים: בהחלטת בית המשפט מיום 9.2.2016 אין קביעות עובדתיות, ומדובר
4 בהחלטה ברמה הלכאורית. מדובר בהחלטה בהליך ביניים שאין בה כדי לקבוע ממצאים עובדתיים
5 מחייבים. מאז מתן החלטה זו ועד היום לא נעשה מצד המנהל המיוחד כל מאמץ לבירור העובדות
6 לאשורן. משלא נעשה בירור עובדתי, לא בפני המנהל המיוחד ולא בפני בית המשפט, מנוע המנהל
7 המיוחד לבסס את הכרעת החוב על החלטת בית המשפט הנזכרת.
- 8 125. אין מחלוקת כי אילוז ואלקובי ערבו, לחברה ושילמו את חובה כלפי הבנק. בנסיבות אלה,
9 נכנסו אילוז ואלקובי בנעליו של הבנק כנושה של החברה. בענייננו, מעמדו של הבנק היה של נושה
10 רגיל, ולכן, המערערים נכנסו בנעליו של הבנק במעמדו זה.
- 11 126. שגה המפרק עת החיל על נסיבות העניין את סעיף 6(א)(1)(א) לחוק החברות. המפרק לא
12 נימק מדוע החיל סעיף זה. יתרה מכך, אין מחלוקת שבנק לאומי העמיד ל"רם-אל" אשראי לצורך
13 פעילותה ולא ברור מה הטרונייה כלפי המערערים בעניין זה.
- 14 127. ההחלטות של המפרק פוגעות בצורה קשה באילוז אשר הפסיד מיליוני שקלים כתוצאה
15 מהשקעתו בחברה. פעולותיו של המפרק מעשירות את הנושים הרגילים על חשבוננו של אילוז שלא
16 כדין. העובדה שהמערערים פרעו את חוב החברה כלפי הבנק לא אמורה לשפר את מצבם של הנושים
17 הרגילים.
- 18 128. תגובת המפרק: אין מחלוקת לעצם תשלום הסכומים ששולמו על ידי המערערים לבנק
19 לאומי, המחלוקת בין הצדדים היא בעניין מעמד החוב.
- 20 129. אין לקבל את טענת המערערים שהם נכנסו בנעלי בנק לאומי כנושה רגיל. משום שאילוז
21 ואלקובי הינם בעלי מניות ברם-אל יש לבחון את כל פעולותיהם, לרבות פעולת העמדת הערבות
22 לרם-אל בהקשר היותם כאלה.

בית המשפט המחוזי בירושלים

פר"ק 49920-10-18 אילוז נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 49914-10-18 אחים אילוז בידוד איטום ועבודות גובה בע"מ נ' כונס הנכסים
הרשמי מחוז ירושלים ואח'
פר"ק 49881-10-18 ג'יי הנדסה נ' יוסי ניר
פר"ק 49904-10-18 אילוז נ' ניר(מפרק) ואח'
פר"ק 13392-09-18 אלקובי נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 9960-09-18 ביו דיזל תעשיות מחזור נ' יוסי ניר
פר"ק 11355-11-15 דרך הים השקעות נ' יוסי ניר – בקשה 47

130. בפסק בעניין **מקור ראשון** נקבע כי בעלות לעניין סעיף 248 לפקודת החברות יכול שתהיה במישרין או בעקיפין. בענייננו, כל הנהלת החשבונות של ביו דיזל ורם אל הועברה למשרדי החברה "רם שן", חברה נוספת שבשליטת אלקובי, הבעלים הנוסף של החברות.
131. העמדת הערבויות על ידי אילוז ואלקובי לחברה רם אל נובעת ממעמדם כבעלי מניות בחברה. בהקשר זה, אילוז ואלקובי בחרו ליטול הלוואה בנקאית כתחליף להזרמת כספים עצמית לחברה. משכך, יש לבחון את הוראות סעיף 9 לחוק הערבות, תשכ"ז-1967 (להלן: "**חוק הערבות**") בפרספקטיבה של דיני חדלות הפירעון, כך שבמקרה כזה יש להכיר בחוב אבל לקבוע כי מדובר בחוב נדחה.
132. המפרק הפנה עוד לנסיבות הפירוק של החברות וטען לפעולות פסולות של אילוז ואלקובי ובהן הברחת נכסים וריקון החברה מכל תוכן.
133. **עמדת הכנ"ר**: ביחס לערעורים אלה סבר הכנ"ר שהדין עם המערערים. שעה שהמערערים שילמו את חוב החברה לבנק הם נכנסו בגדר סעיף 9 לחוק הערבות בנעלי הבנק. לכן, אין מניעה להכיר בחובם של המערערים כנשיה בדין רגיל. הכנ"ר הדגיש שעמדתו נכונה כל עוד אין קביעה לפיה המערערים השתמשו לרעה באישיות המשפטית הנפרדת של החברה בהתאם לסעיף 6(א) לחוק החברות.
134. **דין והכרעה**: תחילה יש לבחון את הוראת סעיף 9 לחוק הערבות הקובע כדלקמן:
"זולת אם ניתנה הערבות שלא בהסכמת החייב, זכאי הערב לחזור על החייב ולהיפרע ממנו מה שנתן למילוי ערבותו, בתוספת הוצאות סבירות שהוציא לרגל הערבות וריבית בשיעור המלא לפי חוק פסיקת ריבית, תשכ"א-1961, מיום מילוי הערבות או מיום ההוצאות."
135. הפרשנות שניתנה בפסיקה הכירה באפשרות של החלת סעיף זה גם על בעל מניות בפירוק חברה שפרע חוב של החברה כלפי נושה (עש"א (מחוזי ת"א) 66384-05-18 **סמרה יזמות וקרימיקה בע"מ נ' כונס הנכסים הרשמי** (15.08.2019) פסקה 10.2 (להלן: עניין "**סמרה**"). בה"פ (מחוזי י-ם)

בית המשפט המחוזי בירושלים

פר"ק 49920-10-18 אילוז נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 49914-10-18 אחים אילוז בידוד איטום ועבודות גובה בע"מ נ' כונס הנכסים
הרשמי מחוז ירושלים ואח'
פר"ק 49881-10-18 ג'יי הנדסה נ' יוסי ניר
פר"ק 49904-10-18 אילוז נ' ניר(מפרק) ואח'
פר"ק 13392-09-18 אלקובי נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 9960-09-18 ביו דיזל תעשיות מחזור נ' יוסי ניר
פר"ק 11355-11-15 דרך הים השקעות נ' יוסי ניר – בקשה 47

1 3257-04 עו"ד שאול ברגרזון כונס נכסים נ' פנינת טל השקעות ובנייה בע"מ (15.01.2014) נכתבו
2 דברים דומים :

3 "... הכלל הוא כי באופן עקרוני, ההוראות שבסעיפים 9 ו-12 בחוק הערבות אינן נדחות
4 מפני הוראות חוק החברות המאפשר הדחיית חוב במקרים מסוימים (פש"ר (ת"א)
5 1554/89 ציביאק נ' מפרק סריגי ציביאק בע"מ (בפירוק) עו"ד משה רון, [פורסם בנבו],
6 22.10.03). ככלל, ערב שפרע את חובות החברה לנושה שלה, זכאי ליהנות מהבטחות
7 שעמדו לרשות הנושה, גם אם הוא בעל מניות בחברה. בית המשפט ציין במפורש בעניין
8 קריספי כי "אין לקבוע כלל חלוט לפיו בכל פעם שבעל מניות ערב לחובות החברה וזו
9 נקלעת לקשיים יידחה פירעון החוב העתידי בגין הערבות עד לאחר פירעון החובות ליתר
10 הנושים". על מנת להדחות את חוב החברה לבעלי המניות יש להוכיח למצער, קיומו של
11 מימון דק (ראו ע"א 4263/04 בעניין אפרוחי הצפון בע"מ [פורסם בנבו]. וראו שם גם את
12 דעתו של כב' השופט א' רובינשטיין בדעת מיעוט הסבור כי מלבד קיומו של מימון דק יש
13 גם צורך להוכיח התנהגות חסרת תום לב של בעלי המניות ... " (שם, פסקה 30).

14 136. משזו ההלכה, דין הערעורים בעניין זה להתקבל ויש להתיר למערערים להכנס בנעלי הבנק
15 ולהכיר בחוב זה כחוב במעמד חוב רגיל.

16 137. אמנם קבעתי לעיל שבכל הקשור להלוואות שאילוז והחברות שלו העבירו לחברה יש מקום
17 להשעות את זכויותיו של אילוז עד לתשלום מלוא החובות של הנושים החיצוניים, אך כאן, האיזון
18 בין השיקולים השונים צריך להיות שונה.

19 138. כאמור, יש לזקוף לזכותם של המערערים גם נקודות זכות. הם נכנסו לחברה בשלב מאוחר
20 ביותר, הזרימו אליה כספים ושיפרו את מעמדם של נושים אחרים בעקבות הזרמת כספים אלה.
21 פעולות אלה צריכות לבוא לידי ביטוי בהכרעת בית המשפט. בנוסף, בענייננו, אי החלת סעיף 9 לחוק
22 הערבות על החוב שנפרע לבנק, תעשיר את יתר הנושים, שבמקור היו צריכים לחלוק את קופת
23 הנשייה עם הבנק שהוא נושה רגיל ושעל זכותו אין מחלוקת.

בית המשפט המחוזי בירושלים

פר"ק 18-10-49920 אילוז נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 18-10-49914 אחים אילוז בידוד איטום ועבודות גובה בע"מ נ' כונס הנכסים
הרשמי מחוז ירושלים ואח'
פר"ק 18-10-49881 ג"י הנדסה נ' יוסי ניר
פר"ק 18-10-49904 אילוז נ' ניר(מפרק) ואח'
פר"ק 18-09-13392 אלקובי נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 18-09-9960 ביו דיזל תעשיות מחזור נ' יוסי ניר
פר"ק 15-11-11355 דרך הים השקעות נ' יוסי ניר – בקשה 47

139. לנוכח האמור, הערעורים על החלטות המפרק מתקבלים ונקבע כי מעמד חובות אלה הוא כשל חוב רגיל.

פר"ק 18-09-9960 ביו דיזל מחזור נ' עו"ד יוסי ניר

140. מדובר בערעור של ביו דיזל מחזור על החלטת עו"ד יוסי ניר (להלן: "המפרק"), המנהל המיוחד והמפרק של החברה.

141. רקע: ביו דיזל מחזור הייתה הבעלים של שני מגרשים הנמצאים בשוב מעלה אפרים (להלן: "הקרקע" או "המושכר"). ביום 20.9.2011 השכירה ביו דיזל מחזור את אחד המגרשים לחברה לתקופה של 240 חודשים. בהתאם להסכם השכירות, תקופת השכירות של מגרש זה החלה ביום 1.12.2011. כחצי שני לאחר מכן השכירה ביו דיזל מחזור את המגרש השני לחברה לתקופה של 240 חודשים. תקופת השכירות של מגרש זה החלה ביום 1.6.2012. דמי השכירות של כל אחד מהמגרשים עמדו על 15,000 ₪ לחודש. סכום דמי השכירות עודכן על בסיס שנתי כשמחיר השכירות הוצמד למדד והוספה לו ריבית בשיעור 2%.

142. בהתאם לטענת ביו דיזל מחזור החברה הפסיקה לשלם דמי שכירות, ועל כן, הוגשה תביעת חוב על סך 1,068,000 ₪: סך של 468,000 ₪ מתוך סכום זה בגין חוב דמי שכירות וסכום נוסף בגובה 600,000 ₪ כפיצוי בגין הפרת שני הסכמי השכירות.

143. הכרעת החוב: המפרק קיבל את תביעת החוב באופן חלקי בלבד, בהכירו בחוב בסך 161,716 ₪ בלבד וגם סכום זה במעמד של חוב נדחה. צוין כי בעלי המניות של ביו דיזל מחזור היו בתקופה מושא ערעור זה בעלי מניות גם בחברה.

144. המפרק קבע שבהתאם לכרטסת הנהלת החשבונות של החברה, יתרת החוב של החברה כלפי ביו דיזל מחזור היא 173,538 ₪ בלבד.

145. החברה הגישה התייחסות לתביעת החוב וטענה שבעל השליטה בביו דיזל מחזור הוא בעל השליטה בחברה. לכן, אי תשלום דמי השכירות היה בבחינת החלטה מושכלת של הבעלים שלא

בית המשפט המחוזי בירושלים

פר"ק 49920-10-18 אילוז נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 49914-10-18 אחים אילוז בידוד איטום ועבודות גובה בע"מ נ' כונס הנכסים
הרשמי מחוז ירושלים ואח'
פר"ק 49881-10-18 ג'יי הנדסה נ' יוסי ניר
פר"ק 49904-10-18 אילוז נ' ניר(מפרק) ואח'
פר"ק 13392-09-18 אלקובי נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 9960-09-18 ביו דיזל תעשיות מחזור נ' יוסי ניר
פר"ק 11355-11-15 דרך הים השקעות נ' יוסי ניר – בקשה 47

- 1 להעביר כספים מהחברה, שהייתה עסק הפסדי, לביו דיזל מחזור, חברת נדל"ן בבעלותם; בנוסף,
- 2 טענה החברה שאין להכיר בפיצוי המוסכם הקבוע בהסכמי השכירות מאותם הטעמים.
- 3 לאור טענות החברה, פנה המפרק ביום 18.12.2017 אל ביו דיזל מחזור וביקש ממנה
- 4 הבהרות. ביו דיזל מחזור לא הגישה התייחסות לטענות של החברה.
- 5 146. המפרק קבע שתביעת החוב הוגשה על ידי חברה אשר בעלי המניות בה היו במועדי גיבוש
- 6 החוב גם בעלי מניות בחברה שבפירוק.
- 7 147. מכרססת הנהלת החשבונות של החברה ניתן ללמוד שהחברה חדלה לשלם לביו דיזל מחזור
- 8 את דמי השכירות בסוף שנת 2014, כאשר התשלום האחרון הועבר למערכת ביום 29.12.2014.
- 9 אמנם בהתאם להסכם השכירות שצורף דמי השכירות החודשיים עמדו על 15,000 ₪ בתוספת
- 10 הצמדה וריבית שנתית בגובה 2%, אולם בהתאם לכרססת הנהלת החשבונות מיום 2.3.2016,
- 11 שהוצגה על ידי ביו דיזל מחזור סכום דמי השכירות החודשי שחויבה בו החברה עמד על 30,000 ₪
- 12 בתוספת מע"מ אך ללא הצמדה וללא תוספת ריבית בשיעור 2% לשנה.
- 13 148. המפרק הוסיף שהחוב האחרון המוצג באותה כרססת הוא לחודש 12/2013. באותו חודש
- 14 עמד החוב על סך 335,254 ₪. החל ממועד זה ויתרה ביו דיזל מחזור על דמי השכירות. ביו דיזל
- 15 מחזור לא הציגה כל עדות לכך שהיא פנתה לחברה ודרשה את חוב דמי השכירות במשך שנתיים.
- 16 149. ביו דיזל מחזור תבעה דמי שכירות בגין 10 חודשים אך לא ציינה באילו חודשים מדובר, כך
- 17 שהיא סתמה את הגולל על הוכחת תביעתה על סמך החודשים המדוברים וההכרעה בתביעתה
- 18 תסתמך על הכרססת בלבד. נקבע כי יתרת החוב בסוף שנת 2013 עמדה על סך 335,254 ₪. במהלך
- 19 שנת 2014 שילמה החברה לביו דיזל מחזור סך של 173,538 ₪, כך שיתרת החוב של החברה כלפי
- 20 ביו דיזל מחזור עומדת על 161,716 ₪.
- 21 150. לאור האמור, אישר המפרק לביו דיזל מחזור חוב על סך 161,716 ₪ במעמד חוב נדחה
- 22 שישולם לאחר תשלום כל חובות החברה לנושיה, וזאת בהתאם לסעיפים 6(ג) לחוק החברות ו- 248
- 23 לפקודת החברות.

בית המשפט המחוזי בירושלים

פר"ק 49920-10-18 אילוז נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 49914-10-18 אחים אילוז בידוד איטום ועבודות גובה בע"מ נ' כונס הנכסים
הרשמי מחוז ירושלים ואח'
פר"ק 49881-10-18 ג'יי הנדסה נ' יוסי ניר
פר"ק 49904-10-18 אילוז נ' ניר(מפרק) ואח'
פר"ק 13392-09-18 אלקובי נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 9960-09-18 ביו דיזל תעשיות מחזור נ' יוסי ניר
פר"ק 11355-11-15 דרך הים השקעות נ' יוסי ניר – בקשה 47

151. טענות המערערות: החברה שילמה לביו דיזל מחזור את דמי השכירות מיום חתימת הסכמי
השכירות עד לחודש דצמבר 2014. בסוף שנת 2014 נקלעה החברה לקשיים כספיים והפסיקה לשלם
דמי שכירות.
152. המפרק לא חלק על הסכמי השכירות שנחתמו בין החברה וביו דיזל מחזור, והסכמי
השכירות היוו בסיס שעל פיו פעל המפרק, למכירת הפעילות של החברה לחברת "טל הל יסכה
בע"מ" (להלן: **"יסכה"**). בסעיף 10 להסכם השכירות בין החברה ויסכה הוסכם כי חוב דמי
השכירות בגין התקופה שקדמה ליום מתן צו הפירוק ישולם על ידי המפרק לביו דיזל מחזור
כמתחייב מהוראות החוק והחלטות בית המשפט. ביחס לתקופה לאחר מתן צו הפירוק ועד למכירת
הפעילות של החברה נקבע שחוב דמי השכירות ישולם לביו דיזל מחזור על ידי המפרק ללא כל דיחוי.
153. דמי השכירות הצטברו מחודש 12/2014 עד ליום מתן צו הפירוק ביום 20.1.2016 לסכום
של 468,000 ₪ שכולל הצמדה וריבית. העובדה שהחברה לא שילמה לביו דיזל מחזור את דמי
השכירות בשל מצבה הכלכלי הקשה לא מוכיחה שלביו דיזל מחזור אין זכות לקבל דמי שכירות
ממנה.
154. ביו דיזל מחזור הגישה למפרק תביעת חוב לתשלום דמי השכירות ופיצוי מוסכם, שנתמכה
בהסכמי שכירות וכרטסת הנהלת חשבונות של החברה ותצהיר של חיים אלקובי.
155. בהתאם לסעיף 354(א)(3)(ג) לפקודת החברות חוב דמי שכירות הוא חוב בדין קדימה.
קביעתו של המפרק כי החוב שנתבע על ידי ביו דיזל מחזור הוא חוב נדחה נוגדת את הוראותיו
ולשונו המפורשת של סעיף 345(א)(3)(ג) לפקודת החברות. אין למפרק סמכות לסווג את החוב בגין
דמי השכירות כ"חוב נדחה".
156. העובדה שיש זהות בין חלק מהבעלים של ביו דיזל מחזור והחברה אינה רלוונטית לעניין
תשלום דמי השכירות. שתי החברות הן חברות נפרדות ועצמאיות, הן שמרו על הפרדה בניהול
העסקים שלהן ולא היה ערבוב בנכסיהן. כמו כן, החברה לא הבריחה נכסים לביו דיזל מחזור.

בית המשפט המחוזי בירושלים

פר"ק 18-10-49920 אילוז נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 18-10-49914 אחים אילוז בידוד איטום ועבודות גובה בע"מ נ' כונס הנכסים
הרשמי מחוז ירושלים ואח'
פר"ק 18-10-49881 ג"י הנדסה נ' יוסי ניר
פר"ק 18-10-49904 אילוז נ' ניר(מפרק) ואח'
פר"ק 18-09-13392 אלקובי נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 18-09-9960 ביו דיזל תעשיות מחזור נ' יוסי ניר
פר"ק 15-11-11355 דרך הים השקעות נ' יוסי ניר – בקשה 47

157. קביעת המפרק לפיה ביו דיזל מחזור ויתרה על דמי השכירות מחודש ינואר 2014 וכי מאחר
והיא ויתרה על דמי השכירות החברה לא הפרה את הסכם השכירות כלפיה, אינה נכונה. אי תשלום
דמי השכירות מהווה הפרה יסודית של הסכמי השכירות.
158. הוראות הסעיפים 6(ג) לחוק החברות ו- 248 לפקודת החברות לא חלות על עובדות המקרה.
159. בפני המפרק לא התקיימו הליכים כלשהם. המפרק לא הזמין את אלקובי לבירור או
לחקירה על המסמכים ועל תצהירו, ולא ביקש הבהרות ומסמכים נוספים. המפרק גם לא חקר עדים
נוספים, ולכן, אין למפרק יתרון על בית המשפט בבוחנו מחלוקת זו.
160. טענת המפרק לפיה הוא פנה לביו דיזל מחזור ביום 18.12.2017 ודרש הבהרות וכי ביו דיזל
מחזור לא הגיבה לדרישה זו אינה נכונה. ב"כ ביו דיזל מחזור, עו"ד סרור מארון, לא קיבל שום פניה
מהמפרק. בנוסף, עו"ד מארון ניהל מספר שיחות עם המפרק והאחרון לא הסב את תשומת לבו
מעולם לפניה זו.
161. המפרק לא הודיע ל"ביו דיזל מחזור" שהחברה הגישה תגובה לתביעת החוב והוא לא נתן
לביו דיזל מחזור אפשרות להתייחס לאותה תגובה. בעניין זה, לא מובן לביו דיזל מחזור מי הגיש
את התגובה של החברה ובאיזה ראיות ומסמכים הוא גיבה את טענותיה.
162. נוכח טענות אלה, ביקשה ביו דיזל מחזור שבית המשפט יבטל את החלטת המפרק לפיה
החוב של החברה כלפיה הוא חוב נדחה ולקבוע כי חוב דמי השכירות בסך 468,000 ₪ הוא חוב בדין
קדימה וכי החוב בגין הפיצוי המוסכם הוא חוב במעמד רגיל.
163. **תגובת המפרק:** לטענת המפרק, לחברה ולביו דיזל מחזור בעלי עניין משותפים – חיים
אלקובי ואילן אילוז.
164. המפרק הפנה להחלטה מיום 9.2.2016 בתיק פירוק 54702-01-16 במסגרתה נקבע
שהתנהלות החברות מקימה עילה ראויה לבירור לפיה קיימת עילת פירוק לחברה. בעלי השליטה
ניהלו את החברה בדרך "בעייתית" שהיה בה כדי להונות נושים – גם נושי החברה וגם נושי רס-אל.

בית המשפט המחוזי בירושלים

פר"ק 49920-10-18 אילוז נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 49914-10-18 אחים אילוז בידוד איטום ועבודות גובה בע"מ נ' כונס הנכסים
הרשמי מחוז ירושלים ואח'
פר"ק 49881-10-18 ג"י הנדסה נ' יוסי ניר
פר"ק 49904-10-18 אילוז נ' ניר(מפרק) ואח'
פר"ק 13392-09-18 אלקובי נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 9960-09-18 ביו דיזל תעשיות מחזור נ' יוסי ניר
פר"ק 11355-11-15 דרך הים השקעות נ' יוסי ניר – בקשה 47

165. מנהלי ביו דיזל מחזור לא שיתפו פעולה עם המפרק ולא מסרו לו העתקים מהסכמי השכירות בין החברה וביו דיזל מחזור, מתוך ניסיון לסכל את מכירת המפעל שממוקם על המגרשים לצד שלישי. כאשר דרש המפרק ממנהלי ביו דיזל מחזור למסור לו את הסכמי השכירות, הם השיבו שאין בידיהם הסכמים כאלה. רק בעקבות פעולות קדחתניות של המפרק אותרו הסכמי השכירות בבנק לאומי שלטובתו שועבדו המגרשים.
166. קביעת סכום החוב שאושר לביו דיזל מחזור מבוססת על סוגיית נטל ההוכחה. נטען שנטל ההוכחה בתביעת חוב הוא כנטל ההוכחה בתביעה אזרחית, דהיינו, לפי מאזן ההסתברויות. לפיכך, על נושה המגיש תביעת חוב להמציא למפרק, בהזדמנות הראשונה, את כלל ראיותיו להוכחת עצם החבות והיקפה. ביו דיזל מחזור לא הציגה כל ראיה בעניין סכום החוב, פרט לכרטסת שצורפה לערעור וממנה עולה חוב דמי שכירות עומד, לכל היותר, על סך 173,538 ₪.
167. ביחס לסוגיית סיווג החוב כ"חוב נדחה", טען המפרק שביו דיזל מחזור והחברה פעלו באמצעות אלקובי ואילוז כיחידה כלכלית אחת. העובדה שביו דיזל מחזור לא דרשה את החוב משך יותר משנה שלמה, מחזקת את המסקנה של המפרק לפיה שתי החברות תפקדו כיחידה כלכלית אחת. משום כך, קבע המנהל המיוחד כי לחוב יינתן מעמד של "חוב נדחה".
168. עמדת הכנ"ר: הכנ"ר התייחס בקצרה לנושא אחד בערעור. לטענתו, יש לייחס לעובדה שביו דיזל וביו דיזל מחזור מוחזקות בידי אותם בעלי מניות ולעובדה שביו דיזל הפסיקה לשלם את דמי השכירות משנת 2014 וחוב זה לא נתבע בזמן אמת, אלא רק לאחר מתן צו הפירוק, משמעות בעת ההכרעה בערעור זה.
169. דיון והכרעה: לאחר שעיינתי בכתבי הטענות, בראיות ובטיעוני הצדדים כפי שנשמעו בפניי הגעתי למסקנה כי יש מקום לקבל את הערעור באופן חלקי.
170. הקביעה של המפרק לפיה ביו דיזל מחזור ויתרה על דמי השכירות עבור הקרקע אינה מבוססת דיה ויש לדחותה. בין ביו דיזל מחזור והחברה נחתמו שני הסכמי שכירות המתייחסים לשני מגרשים שונים במעלה אפרים. ביו דיזל מחזור הציגה שני הסכמי שכירות שונים שהמפרק לא

בית המשפט המחוזי בירושלים

פר"ק 49920-10-18 אילוז נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 49914-10-18 אחים אילוז בידוד איטום ועבודות גובה בע"מ נ' כונס הנכסים
הרשמי מחוז ירושלים ואח'
פר"ק 49881-10-18 ג'יי הנדסה נ' יוסי ניר
פר"ק 49904-10-18 אילוז נ' ניר(מפרק) ואח'
פר"ק 13392-09-18 אלקובי נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 9960-09-18 ביו דיזל תעשיות מחזור נ' יוסי ניר
פר"ק 11355-11-15 דרך הים השקעות נ' יוסי ניר – בקשה 47

1 טען כל טענה ביחס לתקפותם, כך שאין מחלוקת ביחס לזכות ביו דיזל מחזור לקבל דמי שכירות
2 מהחברה במהלך תקופת השכירות.

3 171. הקביעה של המפרק שעל בסיסה הוא דחה את תביעת החוב היא שביו דיזל מחזור ויתרה
4 על דמי השכירות לאחר שנת 2014. את קביעתו מבסס המפרק בעיקר על ניתוח של כרטסות הנהלת
5 החשבונות של החברות בתקופה הרלוונטית. אלא שבהיעדר ויתור מפורש מצד ביו דיזל מחזור בכתב
6 או בצורה אחרת שניתן להציגה באמצעות ראיות קבילות בבית המשפט, הרי שקביעה זו של המפרק
7 אינה מבוססת כלל ועיקר. כרטסות הנהלת החשבונות אינן מעידות על ויתור כלשהו של ביו דיזל
8 מחזור, כל שהן מציגות הוא שבתקופה מושא ערעור זה, החברה לא שילמה לביו דיזל מחזור דמי
9 שכירות. אמנם, נכון הוא, שנוכח הזהות בבעלי המניות ובבעלי התפקידים בשתי החברות ניתן
10 להסיק שאי תשלום חוב דמי השכירות בתקופה מושא ערעור זה, מבוסס על הסכמה בין שתי
11 החברות, אך אין הכרח שהסכמה זו מתייחסת לויתור מוחלט על זכות זו וייתכן שהיא מתייחסת
12 לדחייה של התשלומים לתקופה בעתיד. מכל מקום, המדובר בסברה, ואין לבסס על סברה קביעות
13 עובדתיות. התוצאה היא שיש להכיר בחוב דמי השכירות בסך 161,716 ₪ בדין קדימה. אין מקום
14 להתערב בקביעת המפרק בדבר גובה דמי השכירות שנתרו לתשלום.

15 172. ביחס לרכיב הפיצויים המוסכמים, סעיף 8 לשני הסכמי השכירות קובע כדלקמן: "הפרת
16 הסכם תחייב את הצד הפוגע בתשלום דמי פיצויים מוסכמים מראש בסך 300,000 ₪". אלא
17 שבענייננו ביו דיזל מחזור לא הציגה פניות שלה לחברה בזמן אמת בעניין הפרת ההסכם ולא הציגה
18 דרישות שלה מהחברה בעניין תשלום דמי שכירות או פיצויים מוסכמים. נהפוך הוא, נוכח הזהות
19 בבעלי המניות ובבעלי התפקידים בחברה ובביו דיזל מחזור נראה כי התקבלה החלטה מוסכמת של
20 שתי החברות שלא לשלם, בתקופה הרלוונטית, את דמי השכירות. יחד עם זאת, יש להתייחס לסכום
21 הפיצוי המוסכם, אף שהמפרק לא דן בו, לאור התוצאה אליה הגיע בהכרעת החוב.

22 173. כידוע, סעיף 15(א) לחוק החוזים (תרופות בשל הפרת חוזה), תשל"א-1970 (להלן: "חוק
23 החוזים") קובע את סמכות בית המשפט להפחית את סכום הפיצוי המוסכם החוזי. להלן נוסח
24 הוראת החוק:
25

בית המשפט המחוזי בירושלים

פר"ק 18-10-49920 אילוז נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 18-10-49914 אחים אילוז בידוד איטום ועבודות גובה בע"מ נ' כונס הנכסים
הרשמי מחוז ירושלים ואח'
פר"ק 18-10-49881 ג"י הנדסה נ' יוסי ניר
פר"ק 18-10-49904 אילוז נ' ניר(מפרק) ואח'
פר"ק 18-09-13392 אלקובי נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 18-09-9960 ביו דיזל תעשיות מחזור נ' יוסי ניר
פר"ק 15-11-11355 דרך הים השקעות נ' יוסי ניר – בקשה 47

1 "הסכימו הצדדים מראש על שיעור פיצויים (להלן – פיצויים מוסכמים), יהיו
2 הפיצויים כמוסכם, ללא הוכחת נזק; אולם רשאי בית המשפט להפחיתם אם מצא
3 שהפיצויים נקבעו ללא כל יחס סביר לנזק שניתן היה לראותו מראש בעת כריתת
4 החוזה כתוצאה מסתברת של ההפרה".
5

6 174. על פי הפסיקה, הפחתת הפיצוי המוסכם מותרת רק במקרה חריג, בו מצא בית המשפט
7 העדר כל יחס סביר בין אותו פיצוי לבין הנזק שניתן היה לחזותו מראש (ע"א 300/77 דליה רוזנר
8 נ' בנייני ט.ל.מ. חברה לבניין ופיתוח בע"מ, פ"ד לב(3) 682). כמו כן נפסק, ביחס לשיעור ההפחתה,
9 כי יש משמעות לתמורה הכוללת המוסכמת, לזמן ההפרה, כלומר לתקופת האיחור, ולכדומה
10 שיקולים שעשויים היו להיות לנגד עיני המתקשרים בעת כריתת החוזה (ע"א 748/80 גולדשטיין נ'
11 גוב ארי (1984) פסקה 5 בפסק דינו של השופט מ' בייסקי). בין יתר השיקולים לבחינת סבירותו של
12 הפיצוי המוסכם ניתן למנות את שיעורה של התמורה המוסכמת; ההסתברות שבה ניתן היה לצפות
13 את סוג הנזק ואת שיעורו בהינתן הפרה מן הסוג שארע בפועל; את האפשרות שהפרה מהסוג האמור
14 תגרור נזקים תוצאתיים שיפגעו באינטרסים נוספים של הנפגע; מידת היכולת לצפות את הליך
15 הגרימה הספציפי שהביא להתרחשות ההפרה; ומספר ההפרות הכולל שביצע המפר (ג' שלו, י' אדר,
16 דיני חוזים – התרופות (דין הוצאה לאור בע"מ, התשס"ט-2009), עמ' 501-502 (להלן: "שלו ואדר",
17 תרופות). סמכותו של בית המשפט להפחית את סכום הפיצוי המוסכם קיימת גם ביחס לפיצוי
18 מוסכם עתי, כאשר החוזה קובע פיצוי מוסכם לכל יחידת זמן, שבה עומדת ההפרה בעינה. בפסיקה
19 נקבע כי בית המשפט רשאי להתחשב במקרים אלה, בשיקולים של סיבתיות ואשמה לעניין הפחתת
20 שיעור הפיצוי המוסכם (שלו ואדר, תרופות, בעמ' 508-511). לאחר בחינת כלל הנסיבות, באתי לכלל
21 מסקנה כי פיצוי מוסכם בגובה של 300,000 ₪ בגין חוב דמי שכירות של כ-160,000 ₪ נחזה להיות
22 ללא כל יחס סביר לנזק בגין ההפרה. משום כך, ובהתאם לסמכותי לפי סעיף 15(א) לחוק החוזים
23 מצאתי כי יש להפחית את הפיצויים המוסכמים בגין ההפרה הקונקרטית לסך של 32,000 ₪.
24

25 175. העובדה כי לשתי החברות (המשכירה והשוכרת) היו אותם בעלי מניות אינה מאפשרת
26 לראות בהן יחידה כלכלית אחת ומשום כך לא ניתן להחיל בנסיבות המקרה את סעיף 6 לחוק
27 החברות או את סעיף 248 לפקודת החברות. מדובר בחברות נפרדות ועצמאיות ולא ניתן לזהות בין
28 חוב דמי השכירות ובין החובות לבעלי המניות או לחברות בשליטתן, שהעניקו הלוואות לחברה.

בית המשפט המחוזי בירושלים

פר"ק 49920-10-18 אילוז נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 49914-10-18 אחים אילוז בידוד איטום ועבודות גובה בע"מ נ' כונס הנכסים
הרשמי מחוז ירושלים ואח'
פר"ק 49881-10-18 ג'יי הנדסה נ' יוסי ניר
פר"ק 49904-10-18 אילוז נ' ניר(מפרק) ואח'
פר"ק 13392-09-18 אלקובי נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 9960-09-18 ביו דיזל תעשיות מחזור נ' יוסי ניר
פר"ק 11355-11-15 דרך הים השקעות נ' יוסי ניר – בקשה 47

176. לאור כל האמור לעיל, נקבע בזאת כי הערעור מתקבל באופן חלקי: חוב דמי השכירות בסך 161,716 ₪ יוכר כחוב בדין קדימה. החוב בגין הפיצוי המוסכם בסך 32,000 ש"ח, יוכר כחוב בדין רגיל.

פר"ק 11355-11-15 – בקשה 47 - דרך הים השקעות נ' יוסי ניר

177. המדובר בערעור של דרך הים השקעות בע"מ (להלן: "דרך הים") על הכרעת חוב של עו"ד יוסי ניר, המפרק של החברה מיום 21.8.18. דרך הים היא חברה שעסקה במתן אשראי במסגרת עיסוקה כ"נותן שירותי מטבע" בהתאם לדין.

178. י.א.הראל ייזום והשקעות בע"מ (להלן: "הראל") התקשרה עם דרך הים בהסכם למתן שירותי אשראי וניכיון שיקים. במסגרת ההסכמות בין הצדדים, מסרה הראל לדרך הים שיקים דחויים המשוכים מחשבונות צדדי ג' שונים. מנגד שילמה דרך הים לחברה במזומן או בהעברה בנקאית את סכום השיק בניכוי עמלות בהתאם למוסכם בין הצדדים.

179. במסגרת השירותים שנתנה דרך הים להראל, בוצעו שתי עסקאות שהן מושא ערעור זה. במסגרת העסקה הראשונה, מסרה הראל לדרך הים, ביום 16.11.2014 שיק המשוך מחשבון בין דיזל על סך 227,800 ₪ ושמועד פרעונו 10.4.2015 (להלן: "העסקה הראשונה"). במסגרת העסקה השנייה, מסרה הראל לדרך הים 4 שיקים המשוכים מחשבון ביו דיזל בסך כולל של 463,080 ₪, כאשר הסכום הנקוב בכל שיק הוא 115,770 ₪ וזמן פירעונו הוא 5.6.2015, 5.8.2015, 5.9.2015 ו- 5.10.2015 (להלן: "העסקה השנייה"). דרך הים הגישה תביעת חוב על סמך השטרות שהגיעו לידיה במסגרת עסקאות אלה.

180. **הכרעת החוב:** דרך הים הגישה תביעת חוב בסך של 690,880 ₪ כאשר הזיקה המשפטית בין הצדדים היא שטרית בלבד.

בהכרעת החוב נקבע כי במסגרת הראיות שהוגשו לתמיכה בתביעת החוב, הוכיחה דרך הים תשלום תמורה בסך של 192,773 ₪ בלבד להראל, אלא שלא היה די בכך כדי לאשר את תביעת החוב, אפילו בחלקה.

בית המשפט המחוזי בירושלים

פר"ק 49920-10-18 אילוז נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 49914-10-18 אחים אילוז בידוד איטום ועבודות גובה בע"מ נ' כונס הנכסים
הרשמי מחוז ירושלים ואח'
פר"ק 49881-10-18 ג'יי הנדסה נ' יוסי ניר
פר"ק 49904-10-18 אילוז נ' ניר(מפרק) ואח'
פר"ק 13392-09-18 אלקובי נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 9960-09-18 ביו דיזל תעשיות מחזור נ' יוסי ניר
פר"ק 11355-11-15 דרך הים השקעות נ' יוסי ניר – בקשה 47

181. נטל ההוכחה הנדרש מנושה המגיש תביעת חוב זהה לנטל ההוכחה הנדרש מתובע בהליך
אזרחי. בענייננו, תביעת החוב המקורית הוגשה ללא אסמכתאות מספקות, ורק לפני משורת הדין
אפשר המפרק לדרך הים להשלים את ראיותיה שלוש פעמים טרם הכרעת החוב המקורית מיום
23.7.2018 ופעמים נוספות לאחר הכרעת החוב ולצורך כתיבת הכרעת החוב המתוקנת (הכרעת
החוב מושא ערעור זה). גם לאחר שהוצגו בפני המפרק כל השיקים שהוצגו לפירעון והושלמו חלק
מהמסמכים הנדרשים, נותרו קשיים בהוכחת החוב הנתבע.
182. עסקת היסוד היא עסקת ניכיון שיקים בין הראל ודרך הים. החברות הראל וביו דיזל
חולקות בעלים משותפים, שי קסוטו ויהודה אסיג. מאחר וביו דיזל והראל היו בתקופת עסקת
הניכיון נתונים בקריסה כלכלית, לא ניתן להכיר בדרך הים כ"אוחזת כשורה" בשיקים, שכן
השיקים סוחרו לה באופן פגום על ידי הבעלים של אותן שתי חברות.
183. לא ניתנה תמורה לביו-דיזל כנגד השיקים לכן השיקים הוסבו שלא כדין מהראל לדרך הים.
משום כך, העמדה של המפרק היא שדרך הים אינה אוחזת כשורה בשיקים ואין החברה חייבת
בפירעונם. המפרק הוסיף שדרך הים יכולה לפנות להראל בנושא החוב שכן היא הגורם שסיחר לה
את השיקים.
184. ביחס לחוב הנובע מהאבליגו הרשום על שם ביו-דיזל אצל דרך הים, הרי שחוב זה רשום על
שם הראל ולא ביו-דיזל. ככל שחוב זה נובע משיקים נוספים, הרי שדרך הים לא הציגה שיקים
נוספים של ביו-דיזל.
185. בנוסף, עיון בתיק הראל שהמפרק הוא מפרק גם שלה, מלמד כי לטובת המערערת היו בשנת
2015 נכסים משועבדים של הראל. דרך הים לא השיבה לפניה של המפרק בעניין נכסים משועבדים
אלה.
186. לסיכום קבע המפרק שמחמת הפגם בסיחור השיקים, היעדר הוכחת התמורה ביחס לחוב
העולה על סך 192,773 ₪, והספק העולה באשר לנכסי הראל המשועבדים לטובת המערערת, שיתכן
ויש בהם לפרוע את החוב במלואו או בחלקו, יש לדחות את תביעת החוב במלואה.

בית המשפט המחוזי בירושלים

פר"ק 49920-10-18 אילוז נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 49914-10-18 אחים אילוז בידוד איטום ועבודות גובה בע"מ נ' כונס הנכסים
הרשמי מחוז ירושלים ואח'
פר"ק 49881-10-18 ג"י הנדסה נ' יוסי ניר
פר"ק 49904-10-18 אילוז נ' ניר(מפרק) ואח'
פר"ק 13392-09-18 אלקובי נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 9960-09-18 ביו דיזל תעשיות מחזור נ' יוסי ניר
פר"ק 11355-11-15 דרך הים השקעות נ' יוסי ניר – בקשה 47

187. טענות המערערות: דרך הים העבירה להראל את התמורה בעד השיקים. בעד העסקה הראשונה העבירה דרך הים את התמורה ביום העסקה, 16.11.2014, בניכוי עמלות, באמצעות העברה בנקאית לחשבון הראל. ביחס לעסקה השנייה, התמורה שולמה ביום העסקה, 21.1.2015, באמצעות קיזוז יתרת חובה של הראל בכרטיסה אצל דרך הים.
188. עסקאות הניכיון בוצעו בין הראל לדרך הים בחודשים 11/2014 ו-1/2015, שנה לפני קריסת החברה, בזמן שהחברה לא הייתה מצויה בהליכי פירוק או הקפאה. בתקופה זו לא היה ידוע לדרך הים כלל כי הראל או ביו דיזל היו נתונות בקשיים כלכליים.
189. השיק שנמסר במסגרת העסקה הראשונה חולל בבנק מהסיבה: "חשבון מוגבל". מסיבה זו לא הופקדו השיקים הנוספים בבנק.
190. דרך הים פנתה להראל וביו-דיזל בדרישה להסדרת החוב, אך אלו דחו אותה עד שדרך הים הגישה בחודש 8/2015 נגד החברה וגורמים אחרים תובענה בסדר דין מקוצר בבית המשפט השלום ברמלה במסגרת ת"א 2555-08-15. במסגרת תובענה זו ביקשה דרך הים לחייב את הנתבעים במלוא החוב בגין השיקים שנוכו על ידה במסגרת עסקאותיה מול הראל.
191. לאחר הגשת התביעה, פנה הנתבע 2 באותה תובענה, יהודה אסייג, וביקש להסדיר את מלוא חובות הנתבעים כלפי דרך הים. במסגרת זו חתם אסייג על הסדר לסילוק החוב ובו התחייב לשלם לדרך הים סך של 740,000 ₪ בפריסה ל-24 תשלומים. במסגרת הסדר החוב הצהיר אסייג, בעלים ומנהל בביו דיזל שדרך הים אוחדת בשיקים כדין ויתרת החוב, נכון למועד חתימת ההסדר, הינה 740,000 ₪.
192. לאחר שנודע לדרך הים שביו דיזל נכנסה להליכי חדלות פירעון היא הגישה תביעת חוב בגין מלוא החוב של החברה כלפיה.
193. ביחס לקביעה של המפרק, שבעת עסקאות ניכיון השיקים היו ביו-דיזל והראל נתונות בהסתבכות כלכלית, טענה דרך הים שלא ידוע מהיכן שאב המפרק מידע זה ומדוע יש לו נפקות ביחס לתביעת החוב של דרך הים. דרך הים לא ידעה שהחברות היו נתונות בקשיים כלכליים

בית המשפט המחוזי בירושלים

פר"ק 18-10-49920 אילוז נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 18-10-49914 אחים אילוז בידוד איטום ועבודות גובה בע"מ נ' כונס הנכסים
הרשמי מחוז ירושלים ואח'
פר"ק 18-10-49881 ג"י הנדסה נ' יוסי ניר
פר"ק 18-10-49904 אילוז נ' ניר(מפרק) ואח'
פר"ק 18-09-13392 אלקובי נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 18-09-9960 ביו דיזל תעשיות מחזור נ' יוסי ניר
פר"ק 15-11-11355 דרך הים השקעות נ' יוסי ניר – בקשה 47

- 1 והמפרק לא קבע קביעה כזו. אם היה קובע כך, היה על המפרק להוכיח שדרך הים ידעה על כך
- 2 וקיבלה את השיקים בחוסר תום לב, דבר שהיה משפיע על אחיזתה כשורה של דרך הים בשיקים,
- 3 אך המפרק לא טען כך, וחומר הראיות לא הוכיח טענה זו.
- 4 194. עסקאות ניכיון השיקים בוצעו כשנה לפני הגשת בקשת הפירוק, במועד שבו דרך הים לא
- 5 חשדה, לא ידעה ולא היה עליה לדעת שביו-דיזל או הראל היו נתונות בקשיים כלשהם.
- 6 195. העובדה שקסוטו ואסייג הם בעלי מניות הן בביו-דיזל והן בהראל אינה פוסלת את עסקאות
- 7 ניכיון השיקים ואינה מצביעה על היעדר תום לב מצד דרך הים.
- 8 196. ביחס לקביעה של המפרק לפיה לא הוכח בפניו שהשיקים שנמסרו במסגרת העסקאות
- 9 הוסבו כדין מהראל לדרך הים, טענה דרך הים שמדובר בקביעה שגויה. עיון בשיקים מושא הערעור
- 10 מלמד שכלל השיקים הם לפקודת הראל, ועיון בצדס האחורי השיקים מגלה כי הראל חתמה על
- 11 צדס האחורי של השיקים חתימת הסבה. על צדס האחורי של השיקים מצויה חותמת הסבה נוספת
- 12 של דרך הים. כלומר, השיקים הוסבו כדין בהתאם לסעיף 31 לפקודת השטרות [נוסח חדש] (להלן:
- 13 "פקודת השטרות").
- 14 197. ביחס לטענה לפיה החוב הנובע מהאובליגו אצל המערערת רשום על שם ביו-דיזל ולא על
- 15 שם הראל טענה דרך הים שהתמורה בעד השיקים שנמסרו למערערת במסגרת עסקת הניכיון
- 16 השנייה הייתה קיזוז יתרת חוב שהייתה בכרטסת של הראל אצל דרך הים, משמע שדרך הים
- 17 העבירה תמורה מלאה לשיקים שנמסרו לה במסגרת העסקה השנייה. במסגרת עסקה זו הוקטן
- 18 האובליגו של הראל ונרשם אובליגו לחובתה של ביו-דיזל המושכת של השיקים.
- 19 198. ביחס לקביעה של המפרק בעניין הנכסים של הראל המשועבדים לטובת דרך הים, טענה
- 20 דרך הים שהיא לא גבתה כספים כלשהם על חשבון החוב, ואילו היו נגבים כספים על חשבון חובה
- 21 העצום של הראל כלפי דרך הים שעומד על מיליוני ש"ח, לא היה בכך כדי לכסות את חובה של ביו-
- 22 דיזל כלפי דרך הים.

בית המשפט המחוזי בירושלים

פר"ק 49920-10-18 אילוז נ' כונס הנכסים הרשמי
 פר"ק 49914-10-18 אחים אילוז בידוד איטום ועבודות גובה בע"מ נ' כונס הנכסים
 הרשמי מחוז ירושלים ואח'
 פר"ק 49881-10-18 ג'יי הנדסה נ' יוסי ניר
 פר"ק 49904-10-18 אילוז נ' ניר(מפרק) ואח'
 פר"ק 13392-09-18 אלקובי נ' כונס הנכסים הרשמי
 פר"ק 9960-09-18 ביו דיזל תעשיות מחזור נ' יוסי ניר
 פר"ק 11355-11-15 דרך הים השקעות נ' יוסי ניר – בקשה 47

199. תגובת המפרק: המפרק טען ששי קסוטו ויהודה אסייג היו בעלי מניות והיו בעמדת ניהול
 2 הן בביו-דיזל והן בהראל. נטען כי נטל ההוכחה בתביעת חוב הוא כנטל ההוכחה בתביעה אזרחית,
 3 לפי מאזן ההסתברויות.
200. ביחס לעסקת הניכיון השנייה, התמורה שניתנה להראל בעד סיחור השיקים הייתה קיזוז
 4 חוב קודם של הראל כלפי דרך הים. דרך הים אומנם צירפה כרטסת אובליגו, אך לא הציגה כל
 5 אסמכתא לכך שהיא אכן העבירה את הסכומים המופיעים באותה כרטסת להראל. על כן, המפרק
 6 דחה רכיב חוב זה.
 7
201. המפרק הוסיף על פי רשומות שהוא הוציא ממאגרי הנתונים של BDI, חשבון הבנק של
 8 הראל הוגבל ביום 11.1.2015 ועסקת הניכיון השניה בוצעה 10 ימים לאחר מועד זה. חזקה על דרך
 9 הים, שהיא חברת "ניכיון" גדולה, שהיא מחזיקה במאגרי נתוני אשראי אודות לקוחותיה. באותו
 10 מועד, ידעה דרך הים שקסוטו, שמסר לה השיקים ושמחזיק בתפקידים בהראל, מחזיק בתפקידו
 11 גם בביו-דיזל. לכן, חרף ההכחשה של דרך הים, היא ידעה שהן הראל והן ביו דיזל מצויות בקשיים
 12 כלכליים.
 13
202. בנוסף, דרישת דרך הים לקבל שיקים המשוכים על ידי ביו-דיזל לפקודת הראל, וחתימת
 14 ההיסב על גבי השיקים מלמדים ש"דרך הים" הייתה ערה לקשיים הכלכליים של הראל ולהיעדר
 15 התמורה ביחסים שבין הראל וביו-דיזל.
 16
203. בנוסף, המפרק שימש כמפרק זמני של הראל ובמסגרת תפקידו זה הוא קיבל מידע
 17 שקיימים נכסים של הראל המשועבדים לטובת דרך הים. במסגרת תביעת החוב דרך הים לא ציינה
 18 קיומם של נכסים משועבדים וגם לא השיבה לפניית המפרק שניסה לברר עניין זה.
 19
204. הואיל ודרך הים לא הציגה אסמכתאות לכך שהיא ממשיכה לפעול נגד יתר החייבים בחוב
 20 מושא הליך זה, והואיל והיא אינה משתפת פעולה עם המפרק בכל הקשור לנכסים המשועבדים של
 21 הראל אצלה, קיים חשש שהחוב הנתבע הינו החוב בפועל של ביו-דיזל כלפי דרך הים.
 22

בית המשפט המחוזי בירושלים

פר"ק 18-10-49920 אילוז נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 18-10-49914 אחים אילוז בידוד איטום ועבודות גובה בע"מ נ' כונס הנכסים
הרשמי מחוז ירושלים ואח'
פר"ק 18-10-49881 ג"י הנדסה נ' יוסי ניר
פר"ק 18-10-49904 אילוז נ' ניר(מפרק) ואח'
פר"ק 18-09-13392 אלקובי נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 18-09-9960 ביו דיזל תעשיות מחזור נ' יוסי ניר
פר"ק 15-11-11355 דרך הים השקעות נ' יוסי ניר – בקשה 47

205. עמדת הכנ"ר: העובדות שהוצגו בתיק זה לא מאפשרות להסיק שהראל ידעה או היה עליה לדעת על מצבה הכלכלי הקשה של ביו דיזל בעת סיחור השיקים, לכן, הכנ"ר לא הביע עמדה בתיק זה.
206. דיון והכרעה: בערעור זה אנו עוסקים בתביעה על בסיס עילה שטרית. טענותיה של דרך הים הן שהיא אוחזת בשטרות כשורה ולכן היא זכאית לפירעונם. סעיף 28 לפקודת השטרות מגדיר מיהו "אוחז כשורה". סעיף זה קובע כך:
- "(א) אוחז כשורה הוא אוחז שנטל את השטר כשהוא שלם ותקין לפי מראהו ובתנאים אלה:
- (1) נעשה אוחז השטר לפני שעבר זמנו, ולא היתה לו כל ידיעה שהשטר חולל לפני כן, אם אמנם חולל;
- (2) נטל את השטר בתום לב ובעד ערך ובשעה שסיחורו לו את השטר לא היתה לו כל ידיעה שזכות קנינו של המסחר פגומה."
207. כלומר, אם השטר שלם ותקין, ודרך הים קיבלה אותו לפני שעבר מועד פירעונו מבלי שהשטר חולל קודם לכן, והיא קיבלה אותו בתום לב ובתמורה ולא הייתה לה ידיעה שזכות קניינה של הראל בשטרות פגומה, הרי שדרך הים היא בבחינת "אוחז כשורה". ומהן הזכויות של "אוחז כשורה"? סעיף 37(2) לפקודת השטרות קובע כך:
- "היה אוחז כשורה, הריהו אוחז השטר כשהוא נקי מכל פגם שבזכות קנינם של צדדים קודמים לו, וכן מכל טענות-הגנה אישיות גרידא שהיו להם בינם לבין עצמם, ויכול הוא לאכוף תשלומו על כל צד החב על פי השטר;"
208. האחיזה כשורה של מקבל השטר מעניקה לה זכויות מרחיקות לכת:
- "לשם קידום תכליתו של השטר כאמצעי תשלום מהיר ויעיל בחיי המסחר, קבעה פקודת השטרות לצד תכונת העבירות (transferability) המאפיינת את השטר גם "תקנת שוק" שטרית המקנה ל"אוחז כשורה", כמשמעותו של מונח זה בסעיף 28(א)(2) לפקודה,

בית המשפט המחוזי בירושלים

פר"ק 49920-10-18 אילוז נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 49914-10-18 אחים אילוז בידוד איטום ועבודות גובה בע"מ נ' כונס הנכסים
הרשמי מחוז ירושלים ואח'
פר"ק 49881-10-18 ג"י הנדסה נ' יוסי ניר
פר"ק 49904-10-18 אילוז נ' ניר(מפרק) ואח'
פר"ק 13392-09-18 אלקובי נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 9960-09-18 ביו דיזל תעשיות מחזור נ' יוסי ניר
פר"ק 11355-11-15 דרך הים השקעות נ' יוסי ניר – בקשה 47

1 זכויות בשטר הנקיות מפגמים ומכל זכות אחרת של צדדים שקדמו לו (סעיף 37(2))
2 לפקודה; ברק בעמ' 1266; עניין ציטיאט, בעמ' 505; פלאטו שנער, בעמ' 254). במילים
3 אחרות, אחיזה כשורה "מטהרת" את השטר ומקנה לאוחז כשורה "חסינות" מפני כל
4 טענה השאובה מדיני השטרות במובן הרחב (דנ"א 258/98 צמח נ' שלשבסקי, פ"ד נה(4)
5 193, 196 (1998)). היא הופכת את השטר ל"רץ ללא מטען" (a courier without
6 luggage) כלשונו של השופט גיבסון בפרשת Overton v. Tyler (1846) 3 Pa 346, 45
7 Am. Dec. 645 (הנזכר בע"א 9/79 קרפול נ' הורוביץ, פ"ד לד(1) 260, 262 (1980)). היא
8 משחררת אותו ממשאם של "דיני השטרות במובן הרחב" ומכפיפה אותו לדין השטרות
9 במובן המצומצם בלבד, דהיינו לפקודת השטרות" (דנ"א 8447/15 בנק לאומי לישראל נ'
10 טל טריידינג קורפ (11.09.2017) פסקה 11 (להלן: "עניין טל טריידינג").

11 ובהמשך:

12 "... האחיזה כשורה שעליה מבוססת "תקנת השוק" השטרית מותנית בהתקיימותם של
13 התנאים העיקריים הבאים: האוחז נטל את השטר כשהוא שלם ותקין לפי מראהו; הוא
14 נעשה אוחז השטר לפני מועד הפירעון הנקוב בו; והוא נטל את השטר בתום לב ובעד ערך
15 (סעיף 28(א) לפקודה; לרנר, בעמ' 240-243). בהתקיים תנאים אלה רוכש, כאמור, האוחז
16 כשורה את הזכות להיפרע מן השטר "כשהוא נקי מכל פגם שבזכות קניינם של צדדים
17 קודמים לו, וכל מכל טענות-הגנה אישיות גרידא שהיו להם בינם לבין עצמם ויכול הוא
18 לאכוף תשלומם על כל צד החב על פי השטר" (סעיף 37(2) לפקודה). כמו כן, יוכל האוחז
19 כשורה להעביר את מה שרכש לצד אחר שבא מכוחו (לרנר, בעמ' 248). תקנת השוק
20 השטרית מקלה לעומת אחיותיה בחוק המכר ובמקרקעין. כך, אין האחיזה כשורה מציבה
21 כל דרישה ביחס לזהות מעביר השטר, וזאת בניגוד לתקנת השוק בחוק המכר החלה רק
22 כאשר מוכר הנכס עוסק במכירת נכסים מסוגו של הממכר (סעיף 34 לחוק המכר,
23 התשכ"ח-1968; לרנר 2013, בעמ' 438; ברק, בעמ' 1384; ע"א 230/73 בנק דיסקונט
24 לישראל בע"מ נ' בנק הלוואה וחיסכון לישראל בע"מ, פ"ד כח(1) 113, 119 (1973)). כמו
25 כן, על מנת לחסות תחת תקנת השוק במקרקעין, על רוכש הזכות לבצע בדיקה במרשם
26 המקרקעין (סעיף 10 לחוק המקרקעין, התשכ"ט-1969), ואילו אוחז בשטר ייחשב

בית המשפט המחוזי בירושלים

פר"ק 49920-10-18 אילוז נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 49914-10-18 אחים אילוז בידוד איטום ועבודות גובה בע"מ נ' כונס הנכסים
הרשמי מחוז ירושלים ואח'
פר"ק 49881-10-18 ג"י הנדסה נ' יוסי ניר
פר"ק 49904-10-18 אילוז נ' ניר(מפרק) ואח'
פר"ק 13392-09-18 אלקובי נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 9960-09-18 ביו דיזל תעשיות מחזור נ' יוסי ניר
פר"ק 11355-11-15 דרך הים השקעות נ' יוסי ניר – בקשה 47

- 1 "אוחז כשורה" גם אם לא ביצע בדיקה כלשהי ביחס לשטר. (עניין טל טריידינג, פסקה
- 2 12).
- 3 209. לאחר עיון בחומר הראיות שהוצג בפניי הגעתי למסקנה שמעמדה של דרך הים הוא של
- 4 "אוחז כשורה". דרך הים נטלה מהראל שיקים תקינים לפני מועד פירעונם, והיא נטלה אותם בתום
- 5 לב ובעד ערך, כפי שיוסבר להלן.
- 6 210. סעיף 29(א) לפקודת השטרות קובע ש"כל צד שחתימתו מצויה על השטר, חזקה לכאורה
- 7 שנעשה צד לו בעד ערך", אך בענייננו אין צורך בחזקה זו שכן, לטעמי, הוכיחה דרך הים שהיא
- 8 נעשתה אוחזת השטרות בעד ערך. ביחס למימד התמורה, דרך הים העבירה להראל בעסקה
- 9 הראשונה תמורה בעד השטר בניכוי עמלות. ביחס לעסקה השנייה, התמורה הייתה פירעון חוב
- 10 קודם של הראל כלפי דרך הים. כטענת דרך הים, תמורה יכולה להיות "חוב קודם או חבות קודמת"
- 11 בהתאם לסעיף 26(א)(2) לפקודת השטרות לכן, אין פסול בעסקה זו והיא אינה פוגמת בשטר.
- 12 211. ביחס לטענה של המפרק לפיה השיקים מושא ערעור זה נזקפו לאובליגו של "ביו דיזל"
- 13 והדבר מעלה ספקות ביחס לגרסה של דרך הים, הרי שההסבר שדרך הים סיפקה לעניין זה משכנעת
- 14 ואין לטעמי סיבה שלא לקבלה. דרך הים טענה שלאחר שהיא קיבלה את השיקים היא זקפה בספרי
- 15 החשבונות שלה חוב בסכום השיקים לחובת ביו דיזל. ענייננו בפעולה חשבונאית שאינה משנה את
- 16 זכויות המהותיות של הצדדים, והיא אף יכולה להיות מוצדקת ובוודאי שאינה סיבה לדחיית
- 17 הערעור.
- 18 212. ביחס לדרישת תום הלב, טען המפרק שדרך הים קיבלה את השיקים בזמן שהראל וביו
- 19 דיזל היו נתונות בקשיים כלכליים והדבר פוגם בתום הלב ובטהירות השטר. גם טענה זו אין לקבל.
- 20 העובדה שהראל הייתה בקשיים כלכליים בעת סיחור השטרות אינה רלוונטית לענייננו, שכן, המושך
- 21 של השטרות היא ביו דיזל ולא הראל. לא זו אף זו, אין שום פסול בכך שצד שרובצים עליו חובות,
- 22 ינסה לפרוע את החובות שלו לנושיו באמצעות שטרות של צדדים שלישיים ואין בכך עדות להיעדר
- 23 תום לב מצד הנושה דווקא. ביחס לטענה שביו דיזל הייתה נתונה בקשיים כלכליים באותה עת, הרי
- 24 שלא הוכח שדרך הים ידעה אודות כך. העובדה שהראל וביו דיזל חלקו בעלי מניות אין בה להעיד
- 25 בהכרח שדרך הים ידעה בעת סיחור השטרות שביו דיזל נתונה בקשיים כלכליים כפי שהראל הייתה

בית המשפט המחוזי בירושלים

פר"ק 49920-10-18 אילוז נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 49914-10-18 אחים אילוז בידוד איטום ועבודות גובה בע"מ נ' כונס הנכסים
הרשמי מחוז ירושלים ואח'
פר"ק 49881-10-18 ג'יי הנדסה נ' יוסי ניר
פר"ק 49904-10-18 אילוז נ' ניר(מפרק) ואח'
פר"ק 13392-09-18 אלקובי נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 9960-09-18 ביו דיזל תעשיות מחזור נ' יוסי ניר
פר"ק 11355-11-15 דרך הים השקעות נ' יוסי ניר – בקשה 47

1 נתונה באותם קשיים. מעבר לכך, מקובלת עליי הטענה של דרך הים שבעת סיחור השיקים היא לא
2 ידעה שביו דיזל הייתה נתונה בקשיים כלכליים.

3 213. התוצאה היא שהחזקה הקבועה בסעיף 29(ב) לפקודת השטרות לפיה: "כל אוחז שטר,
4 חזקה לכאורה שהוא אוחז כשורה" לא נסתרה בענייננו, ודרך הים נהנית ממעמד של "אוחז כשורה"
5 ביחס לכל השטרות ועומדת לה הזכות לפירעונם.

6 214. לאור כל האמור לעיל, הערעור על הכרעת החוב מתקבל. נקבע בזאת כי החוב בסך 690,880
7 ₪ הוא חוב בדין רגיל.

8 סוף דבר

9 215. התוצאה היא כי חלק מהערעורים התקבלו וחלקם נדחו, כמפורט לעיל.

10
11 216. לאור התוצאות בערעורים הנ"ל יהיה החיוב בהוצאות ובשכ"ט עו"ד כדלקמן:

- 12
13 א. אילן אילוז לא יחויב בהוצאות ולא ישלם הוצאות.
14 ב. אחים אילוז וג'יי הנדסה ישלמו למפרק הוצאות סך של 7,500 ₪ כל אחת.
15 ג. המפרק ישלם לחיים אלקובי הוצאות בסך של 7,500 ₪.
16 ד. המפרק ישלם לביו דיזל מחזור הוצאות בסך של 6,000 ₪.
17 ה. המפרק ישלם לדרך הים הוצאות בסך של 7,500 ₪.

18
19 סכומי ההוצאות ישולמו תוך 45 ימים מהיום ולאחר מועד זה יתווספו אליהם הצמדה וריבית כחוק,
20 עד למועד התשלום בפועל.

21
22 **המזכירות תשלח העתק פסק הדין לב"כ הצדדים.**

23

בית המשפט המחוזי בירושלים

פר"ק 49920-10-18 אילוז נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 49914-10-18 אחים אילוז בידוד איטום ועבודות גובה בע"מ נ' כונס הנכסים
הרשמי מחוז ירושלים ואח'
פר"ק 49881-10-18 ג'יי הנדסה נ' יוסי ניר
פר"ק 49904-10-18 אילוז נ' ניר(מפרק) ואח'
פר"ק 13392-09-18 אלקובי נ' כונס הנכסים הרשמי
פר"ק 9960-09-18 ביו דיזל תעשיות מחזור נ' יוסי ניר
פר"ק 11355-11-15 דרך הים השקעות נ' יוסי ניר – בקשה 47

1

ניתן היום, י"ד אלול תש"פ, 3 ספטמבר 2020, בהעדר הצדדים.

ד"ר

2

3

4

5

אביגדור דורות, שופט